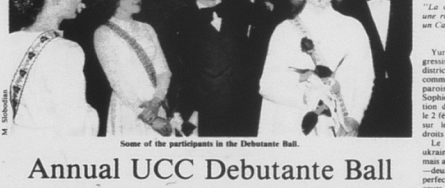
І чужого научайтесь.
Свого не цураймесь...
Т. Шевченко

Second Class Registration Permit Pending

ОКО

Vol. I, No. 3 (March 1979) MONTREAL'S UKRAINIAN COMMUNITY NEWSPAPER 50¢

M. Stoberdan

Some of the participants in the Debutante Ball.

Annual UCC Debutante Ball

by Marta Lewycky

The Annual Banquet of the Montreal Branch of the Ukrainian Canadian Committee was held in the main ballroom of the Sheraton Mount Royal Hotel on Saturday, February 10, 1979. The evening began with the introduction of the various dignitaries by the master of ceremonies, Notary Ihor Pryshlak. Those seated at the head table included the guest speaker, Dr. Mary V. Beck, one-time mayor of Detroit, Michigan, Mr. Bissonette and his wife, the Mayor of St. Léonard, Mr. Rod Blaker, Chairman of the Committee on Justice and member of the Constitutional Committee, as well as the vice-consul of Germany. The head table was then greeted with the traditional Ukrainian gifts of bread and salt.

Next on the agenda of the evening was its highlight—the presentation of the debutantes. There were ten girls this year, wearing long white flowing gowns with embroidered sashes, and clutching red roses, making their debuts into Ukrainian society. As each girl and her Ukrainian escort approached the head table, Mrs. Marijka Cziolj read a short biographical note in three languages. The air was filled with the excitement of the nervous debutantes and the beaming of their parents.

After the presentations, Mr. Ihor Pryshlak led the traditional "Hat" which held an interesting note this year: "Let us drink to a free Ukraine and a unified Canada!"

The first speaker of the evening was Mr. Rod Blaker. As the representative for the Hon. Norman Kafik, Minister of Cultural Affairs, his message held much importance for those present in the ballroom:

> *" Canada has no single language, no single culture, no single identity . . . if there is to be a future for us in Canada, we must respect each other . . . in order to maintain unity in Canada, it is important for all to respect the language of the Quebec majority . . . we must learn to fight for our rights . . ."*

After the thunderous applause for Mr. Blaker's words, Prof Pawliw introduced Dr. Mary V. Beck, by recounting in Ukrainian her many accomplishments and successes. His introduction, being very thorough in scope, led Dr. Beck to say that " . . . the mind can absorb no more than the seat can endure . . ." She then proceeded to speak against the 60 years of Soviet oppression in the Ukrainian homeland. She vehemently declared that, in today's world, Ukraine is a colony at best, while the Soviet Union is the greatest colonial power that exists. She admired the dissidents, their strength and determination, and equalled them with freedom fighters. Dr. Mary V. Beck proved to be a most dynamic speaker, and received the public's acknowledgement of this with a standing ovation.

The entertainment of the evening consisted of mezzo-soprano Marijka Cziolj performing two Lesia Ukrainka poems in her own arrangement, and the Marunczak Ukrainian Dance Ensemble.

The debutantes' first dance was with their escorts, and then the ball was opened to all those present. Under the spell of the melodic music of "Chernomush," the evening continued till the early hours of the morning.

Shymko rencontre les Montréalais

par Roman Poluha

"La communauté ukrainienne a une rôle important à jouer dans un Canada uni.
— Yuri Shymko

Yuri Shymko, le député progressiste-conservateur pour le district Parkdale, rencontra la communauté ukrainienne à la paroisse ukrainienne de Ste-Sophie. Il fut invité par l'association des professionels ukrainiens le 2 février pour partager ses idées sur le multiculturalisme et les droits de l'homme.

T. Hukalo

Yuri Shymko

Le député, parlant surtout en ukrainien, sa langue maternelle, mais aussi en français et en anglais —deux langues qu'il maîtrise à perfection—commença son discours en soulignant l'importance des groupes ethniques dans l'avenir du Canada. Selon le député, les Ukrainiens ont une meilleure vue d'ensemble de la société canadienne que nos concitoyens anglophones et Francophones; ainsi une plus grande participation par les groupes ethniques dans la société canadienne éviterait la polarisation de celle-ci. Il critiqua ensuite le parti libéral, qui se dépeint comme étant le représentant des groupes ethniques, puisque "le multiculturalisme n'inuse pas d'un parti quelconque, mais est une réalité canadienne."

M. Shymko exhorta les gouvernements à subventionner les institutions éducatives, puisque ce n'est que par l'intermédiaire des écoles que la culture traditionelle pourra être propagée. Il voit une situation discriminatoire dans le fait que les institutions culturelles ethniques ne bénificient pas de mêmes privilèges que des organisations telles le Y.M.C.A. et le Y.M.H.A., qui ne payent aucune taxe.

Le député, qui est port-parole officiel du parti conservateur au sujet·tes droits de l'homme, vitupéra le gouvernement de Trudeau pour sa politique d'inaction à l'égard des peuples persecutés. Il accusa le gouvernement d'avoir esquivé les engagements humanitaires des Accords d'Helsinki et de Belgrade. Ces Accords, qui devraient forcer les pays communistes à respecter les droits de l'homme, n'ont qu'une porté minime, puisque les pays de l'Ouest, le Canada inclu, ne poursuivent pas les buts de ces traités qu'avec très peu de vigueur. Il exhorta la population à organiser des groupes de pression afin de forcer le gouvernement à prendre action.

"Que je vive—ou ne vive—en Ukraine;
Qu'un ami—de mes pleurs—se souvienne,
Ou m'oublie—étranger en ce val:
Cela m'est bien égal! . . .

Loin des miens—et bien loin—de l'Ukraine,
Loin de tout—que je meure—à la peine,
Qu'ez tombeau—soit mon rêve—et son mal:
Cela m'est bien égal! . . .

Sans laisser—une trace—en Ukraine,
(O pays—glorieux—sous la chaîne!)
Qu'en exil—mes sanglots—ne s'exhalent:
Cela m'est bien égal! . . .

A son fils—ne dira—pas le père,
"Il est mort—prison Dieu—pour l'Ukraine!"
Que ce fils—prie ou non—sur ma dalle:
Cela m'est bien égal! . . .

Mais qu'un jour—je la voie—cette Ukraine,
Assoupie—par la Ruse—et la Haine,
Tout à coup—dans le feu—mise à mal! . . .
Que j'entende—et ses cris—et son râle!
Cela ne m'est égal, cela ne m'est égal!
Hélas! Cela ne m'est égal! . . .

T. Chevtchenko
9. III. 1818 - 10. III. 1861

В. Левицький

Занепад українського шкільництва в Монреалі

Про стан українського шкільництва в Монреалі говориться з педагогічних кожуваже довший час. Завважения, що число дітей, які записуються до рідних шкіл, зменшується з року на рік, і що навіть випускники курсів українознавства слабше і слабше володіють українською мовою, а кваліфіковані учителів оючих учи тя в рідних школах щорокутяжче знайти, спонукало Комітет Українців Канади створити 1975 року «Підготовчу Організаційну Комісію», завдання якої було зорганізувати заняття Педагогічне Товариство і оформити нову шкільну раду з переробленим статутом і з постійною управою.

Підготовча Комісія, що складалася з д-р Ю. Левицького, мгр. Г. Ощипка і п-і О. Гуменюк, виготовила статут і його схвалено в принципі на зборах КУК-у в березні 1975, і рівночасно вибрано тимчасову управу нової шкільної ради. А у вересні т.р. „затверджено постійну управу, з таким складом: д-р Ю. Левицький (голова), п-і Г. Сенишин (заступниця), п-і С. Мацух (секретар) і п-і Т. Мороз (скарбник). Раду названо «Українська Шкільна Рада Квебеку».

УШРК має на меті організувати в вести рідні школи по-чаткового та середнього типу, забезпечити їх відповідно оплачуваними вчителями, устійнити навчальні програми та підручники, переводити педагогічні курси і постачати школам приміщення та потрібні матеріали.

Навіть з поверхова статистика виказує, що затурбования мешканців українських педагогів не було і не є безпричинне. Десять років тому, 1968-9, зареєстрованих в народних школах і в курсах українознавства було 930 дітей. Це число постепенно зменшувалось з року на рік (приблизно на 10-15 відсотків), за винятком 1974-5

див. ЗАНЕПАД стор. 11

РЕДАКЦІЙНА

Криза українського шкільництва в Монреалі доходить до поважного стану. Прискореним темпом спадає число учнів. Ліквідуються суботні школи в середині шкільного року без того, щоб перевести учнів до дійочих шкіл. Не всі причини цього занепаду залежні від нас самих. Деяка демографічного приросту та виїзд з Монреалю з загальними вищими, які відбивається і на нашій громаді. Так же й таки велика частина вини лежить на наших плечах.

Щоб запобігти дальшому розкладові українського шкільництва, якотрий більше творчий і динамічний підхід. Поперше, конечно перереорганізувати поділ шкіл за географічним принципом. В сьогоднішніх обставинах одинокий територіяльний (а не релігійний, чи партійний) поділ є оправданий. Найвищий час злучити всі школи на Розмонті, а в той час відкрити школу на західньому кінці острова, де чим раз більше дітей шкільного віку.

По друге, конечно провести кампанію вписів до школи нових учнів. Та щоб притягнути нових учнів, треба зробити наші школи більше сприятливими для дітей (і зацікавлених дорослих), які в час впису української мови зовсім не знають. Чи мищані класи (дітей які розмовляють плинно по-українському і дітей які, від колисок вже чули іншу мову) можуть сьогодні себе виправдати? Чи не час подумати із застосуванням до другої категорії учнів навчальні методи вироблені із успіком використані в Альберті? Чому не запровадити українські курси для старших (батьків тих дітей та інших зацікавлених)?

Останнє слово у виховании дітей не за політичними організаціями, не за церквами, навіть не за школами. Останнє слово належить Вам. Батьки. Чи справді Вам залежить на вихованні Ваших дітей? Якщо так, то чи можете Ви погодитися з існуючим станом нашого шкільництва і не старатися цього змінити?

EDITORIAL

This summer, as in previous years, university students will be able to study Ukrainian subjects in several universities in North America and Europe. They have a choice of, among others, Harvard University Summer School, The Ukrainian Free University in Munich, and the Ukrainian Catholic University in Rome. There they can study Ukrainian history, literature and language. A summer stay at any one of these institutions is a memorable one. Students meet their peers from many other countries. A sojourn in Munich or Rome puts them in touch with Europe, while a stay at Cambridge acquaints young people with one of America's most prestigious institutions.

We should encourage *all* our young people to profit from these summer courses. It is not necessary to be a Slavics major, or even to be a student of the social sciences or humanities. Why can't we have Ukrainian professionals — doctors, engineers, scientists—who have a good grasp of things Ukrainian?

The Montreal Ukrainian community should take an active part in sponsoring our students, especially those whose financial resources do not permit them to undertake such projects on their own. Our churches as well as lay organizations should establish scholarship funds for that specific purpose. It is not yet too late to organize such scholarships for this summer.

ÉDITORIAL

Il y a cinq ans, un groupe de parents concernés organisent une garderie d'enfants. Qui s'occupait de petits garçons et filles de quatre à huit ans pendant sept semaines de vacances d'été. «L'été de jouissance» fut nommé le projet permettait aux enfants d'occuper d'une façon agréable le temps qu'ils étaient obligés de passer en ville. La garderie libérait les parents pour d'autres activités tout en assurant que leurs enfants soient bien surveillés. Les enfants jouaient au parc, pratiquaient des sports, chantaient. Et tout cela en ukrainien. Même ceux qui sont venus sans aucune connaissance de l'ukrainien finirent par se débrouiller dans cette langue. En fait, c'étaient pour eux un cours d'immersion dans la langue ukrainienne. N'est-ce pas une façon agréable d'apprendre une autre langue!

Nos parents de jeunes enfants devraient donner s'il n'était pas opportun de relancer le projet cette été. L'expérience acquise il y a cinq ans pourrait nous servir cette année. Aussi avons-nous souffisamment d'enfants pour organiser une bonne garderie?

«L'été de joie», version 1979, doit s'assurer d'une base financière solide. En effet, les parents qui sont juste en mesure de défrayer les coutes tous seuls; il faut que le projet reçoive l'appui de nos organisations, notamment les paroisses, et celui des différentes instances du gouvernement. Ils ferait pours le moins souhaitable que la Commission scolaire nous fournisse les locaux, les ministères du multiculturalisme du Canada, et l'Immigration du Québec puissent couvrir une partie des finances.

Our new Address:	**OKO** **Ukrainian Community Newspaper** **3370 St. Zotique St. E.**
Notre nouvelle adresse:	**Montreal, Quebec** **H1X 1C8 728-8931**

Краще пізно чим ніколи

І ратулюю Вам що Ви в такий тяжкий час відважилися відчинити чи започаткувати нову газету *ОКО*. То честь і слава Вам Громадо за таку працю. Така газета в Монреалі потребна уже 25 років! Але не було відважного чоловіка який би узяв на себе відповідальність і до нинішнього часу була б уже пірим обросла, а так щойно починає виглядити із шкаралупи!

Але каже стара українська приповідка: «краще пізно чим ніколи».

Бажаю Вам доброго і щасливого успіху у спільній праці.

Микола Харко

Виникло непорозуміння

У зв'язку із непорозумінням, яке виникло не з моєї вини, і не з вини Бабусі Софії, почуваюся до обов'язку висловити цю справу.

Йдеться про подавання нашій дозріваючій молоді, яка входить в українське громадське життя, прикладів із життя заслужених українських громадян, розумність, у виховних цілях. У цій справі я й написав був коротку статтю до 1-го числа *ОКА*. Однак, Панове Редактори, скоротивши її без мого відома, вместили цю статейку у формі листа, хоч жодного листа я не писав. Бо фактично, ще не було до кого писати.

Із скороченої версії вмещеної статті «лист» могло скластися враження, що йшлося мені лише про відзначування заслужених громадян українського роду.

Так! Про це тем була мова. Одначе, я виразно зазначив, що йдеться про відзначування заслужених українських дівчат для виховних цілей. І сьогодні я ще раз повторюю, що нам конечно треба подавати молодим українцям приклади до наслідування і життя визначних сучасних українців. Живий приклад і діяльности і жертвености конкретної людини, що ходить поміж нами, значально більше мобілізує, як приклади з життя тих, що вже давно відійшли в історію і своєю проблематикою та часово досить далеко нашій дійсності.

А щодо потреби відзначування (і виховних цілях) тих людей, які заслужили собі на це своєю відданою працею для української громади, то я таки переконаний є. Достойною Бабунею Софією. Її сумлінну культурницьку свідомість, відзначувань різні форми всяких відзнак, різні хрести заслуг, літературні нагороди, надання різних почесних звань, і титулів, проголошування громадських, чи політичних діячів пожадливим рому, нагороди в «Пласті» са Юрій в золоті та інші нагороди в різних молодечих організаціях, в церковних установах тощо, включно із Нобелівськими премією, все це і її різновидні форми моральної винагороди тих індивідуальностей, що своєю жертвенною працею заслужили собі на це.

Одне слово молодь, і взагалі ціле суспільство, та й цілі народи треба виховувати на позитивних рисах характерових одиниць і на будучих прикладах життя визначних громадян. Під визначними людьми розумію не формальне становище в громаді чи в якійсь організації тієї, чи іншої людини, але справжні заслуги і духовно-моральну, мистецьку, чи інтелектуальну потенцію і цінність такої людини і її кожність для своєї громади.

А тому, що багато із згаданих тут позитивних рис властиві якраз Бабусі Софії, — саме тому я й вдважився на цей діялог.

Привіт від Канадського Легіону

На наші руки попало перше число нашого ширшого часопису. Отримали його також інші члени нашої організації, по своїх церквах або поштою і на сборах управи нашої організації що відбулися в понеділок 22 ц.м. ми мали нагоду обговорити цю радісну нову подію.

Мені доручено написати вам цього листа, а імені організації привітати всіх тих, що занялися цим проектом, та побажати вам дальших і постійних успіхів. Українська громада в Монреалі конечно і давно вже потребує свого часопису і тому найважливим питанням зараз є, щоби *ОКО* витривало і ніяк не перестало.

Тому що це не перший часопис, що почав і перестав (навіть вже був журнал «ОКО» якого вийшло кілька чисел, був *Інформатор* та були інші), то всім нам дуже залежить на тому, щоб ця спроба увінчалася успіком і часопис *ОКО* не тільки витримав, а скоро став вже тижневиком.

Наша організація буде *ОКО* всесторонньо підтримувати і як доказ того залучуємо найновше число нашого скромного видання (місячник *Мазепинський Листок*) в якому ми подали згадку про *ОКО* із закликом до членів, щоб передплачували.

Б. Панчук

OKO
MONTHLY UKRAINIAN COMMUNITY NEWSPAPER
Vol. I, No. 3

OKO, journal mensuel de la communauté ukrainienne de Montréal, est publié par Hromada, société à responsabilité limitée.
Rédacteur: Roman Serbyn
Administrateur: Mykola Panchuk
Publiciste: Wasyl Bilinsky
ABONNEMENT: $6.00 par année

OKO reserves the right to edit or reject any submission. Unsolicited material is not returned. All signed articles are the responsibility of the authors. The editors are not responsible for the contents of the editorial comments.

Flag by: ANDRIJ SERBYN

LYSTY

COMING EVENTS

by Hanya Kowcz

February - Лютий

Середа 28	КОМІТЕТ ОБОРОНИ ВАЛЕНТИНА МОРОЗА, Зустріч з українською дисидентською Надією Світличною, запл. Успіння Божої Матері, о год. 7:30 веч.

March - Березень

Четвер 1	CUPBA, An evening of **Ukrainian films**, St. Sophie Hall.
Субота 3	ПЛАСТ, **Забава** з нагоди закінчення пластового тижня, запл Успіння Божої Матері, о год. 8:00 веч.
Неділя 4	ПЛАСТ, **Дитяча костюмова забава**, запл Успіння Божої Матері, о год. 3:00 пп.
Неділя 4	Свято Героїв, заходом всіх жіночих організацій міста Монреаль, Дім Молоді, о год. 3:00 пп.
Неділя 11	ТОВАРИСТВО ЧИТАЛЬНЯ ПРОСВІТИ, **Свято в честь Тараса Шевченка**, запл св. Василя Великого, о год. 3:00 пп
Четвер 15	УКРАЇНСЬКИЙ КЛЮБ ПРИ УНІВЕРСИТЕТІ КОНКОРДІЯ, **Забава**, 1455 de Maisonneuve O. Rm. H651, о год. 7:00 веч.
Четвер 22	Концерт, Любо і Іринея Жук, фортепіянові дует, Pollack Concert Hall, Faculty of Music (McGill University), при вулиці Шербрук та конкордія, о год. 8:30 веч
Субота 24	**Виставка картин Ярослава Вишованого** з Нью Йорку, відкриття о год. 6:00 веч. в залі св. Софії. Продовження в неділю 25, до 3:00 год пп.

РАДІО СФМБ «**Українські часи**» що суботи від 1:00-2:00 год. ап.

УВАГА!

Звернення до всіх місцевих українських організацій щоб пересилали свої новини до дня 16-го кожного місяця на адресу:

ОКО
с-о Hanya Kowcz
3370 Beaubien E.
Montréal, Qué.

Можна також передати телефонічно на телефон

728-8931

що дня від понеділка до п'ятниці,
9:00 год. рано до 12:00 год. пп.

Ukrainian Political Parties

by Varema Kelebay

A number of critics argue that Ukrainians have too many political parties. They say the political parties divide our efforts. Our political action is not concentrated. We are diffuse and therefore politically ineffective. If we only had fewer political parties we would be more successful. Do these critics know what they are talking about? I doubt it. Because they have failed in their analysis.

These critics have in mind our various associations, brotherhoods, clubs, church congregations, committees, hromady, regions, societies, groups, factions and organizations. All these are valid and necessary social formations. But they are not political parties. They are loose drop-in, drop-out aggregates. Each addresses itself to a single aspect of life. Each has a specific limited purpose.

Take for example a few of our most worthy social formations. What is Prosvita? It is a reading society dedicated to the cultural uplifting of the people and the spread of literacy and enlightenment. What are Plast and S.U.M.? Organizations concerned with the upbringing of youth. What is the Moroz Committee? A committee of Ukrainians concerned about the civil rights of Valentin Moroz and many other Ukrainian dissidents in Soviet Ukraine. What are our various savings and credit unions? They are associations interested in encouraging thrift, saving, investment and economic development among Ukrainians. What is the Canadian Ukrainian Professional and Business Association? A club dedicated to the private ilfitrests of its members, the celebration of their "professionalism" and the provision of occasional services. It explicitly forgoes political activity. Article III of their constitution states "This association shall at all times be nonsectarian and non-political." What is the Ukrainian Canadian Committee? A loose federation co-ordinating occasional joint ventures about which there is a high degree of consensus, such as the celebration of Taras Shevchenko or the 22nd of January.

None of these are political parties. But what is a political party? An unpublished paper by Professor Donald Ginter suggests a two-fold definition.

At the national level a political party has three elements: it is a social formation that seeks to exercise the *full range of legislative and executive power* within the state, has a sense of group identity necessarily within the central party and secondarily within the body of its following, and seeks *systematically* to generate sources of its political power outside as well as within the bounds of its natural interest area. That is, it has an "outward orientation" or ideology. At the constituency level it also seeks to exercise the full range of legislative and executive power within its area, has a sense of group identity, and seeks to generate its power by means which *supplement, circumffex or ignore the natural leaders of the traditional social structure*, and which to some extent appeals *directly to the mass* of the political population and is *connected* overtly or covertly with a national party structure.

These are big thoughts which require big people. We have no such formations in our institutional landscape.

Professor Ginter suggests that absence of "party" (as opposed to parish, congregation, province, group or faction) connotes political underdevelopment. Emergence or existence of "party" is evidence of political development, democratization and modernization.

Underdeveloped countries and peoples have kings, tzars, shahs, emperors and other kinds of *rulers*. Developing or lesser developed countries like the U.S.S.R., China or Zambia have *one-party* systems or *one-party rule*. Modern developed nations have *systems of governance* at the center of which are two-or more political parties. They are political democracies.

Today, of 150 or so countries which are in the United Nations approximately 22 are political democracies. They are democratic because they have political parties. And they have political parties because they have a "body politic."

Critics who say we have "too many political parties" don't know what they are talking about. And those who oppose political parties on principle are pre-political in their thinking. They are arrested at an apolitical provincial communalism or have leaped into a mindless universalism.

People with political convictions, aims and programs organize political parties. Political parties are anvils on which a people shapes its political, economic, social and cultural life. One of our major problems is that Ukrainians are forbidden to organize political parties in Ukraine. And we unwittingly despise them in diaspora.

Commitment to a political party does not narrow one's outlook. Nor does it limit freedom. Commitment to a party enhances and enlarges outlook. It is born out of provincialism and personal interest. It orients one outwardly. It enhances and strengthens freedom of political action.

The Ukrainian problem is not that we have too many political parties. It is that we do not have enough of them. And we do not have political parties because we have yet to develop a "body politic."

о. Ігор Мончак

Між кутями і академіями

Це третє число *ОКА* виходить на переломі двох періодів нашої суспільної активности. Закінчилася саме серія громадських «кутей», що протягнулися через сячень ген аж у лютий, а з березнем починається період святочних академій. Тим то є добра нагода кинути критичним оком на один і другий спосіб нашої живучости української спільноти.

«Кутя», чи радше Свят-вечеря, це рокове свято родини, основної клітини суспільства. Для збереження кріпких родин, а через них здорового суспільства, вважаємо є повкати усією повагою традицію родинного Свят-вечора. Також доцільно заведено звичай, що церковні чи харитативні інституції організують для сьмітних осіб, яких у еміграційному середовищі завжди багато, цикші позародинні Свят-вечері. Цим допомагають вони самотніми особам включитися у свят-вечірню атмосферу родинного суспільства.

Часто ці пара-родинні Свят-вечері відбуваються точно в день Щедрого вечора і що користають також родини, які не взаштувались уже родинної Свят-вечері в той день. Так то цикші Свят-вечеря чи Кутя стає духово будуючим чинником: витворює традиційну родинну атмосферу в рокове свято родини.

Однак годі так покавально висловлюватися про численні родинні Свят-вечері, які щоза дальше відходять від духа, і змагти в дусі українського Свят-вечора. Традиційна назва «Кутя» стає лиш наголою чи етнатною для ряду громадських імпрез, що чергуються кожної неділі ген аж у лютий. Ці розсипка дат подовжала для умож-лавлення цим самим особам взяти участь у цілому ряді «Кутей». Та хто може очікувати, щоб участник у другий місяць по Різдві міг вже п'ятий чи котрий так рад цикро переживати непотворне зворушення українського Свят-вечора? А що коли громадський Свят-вечір (чи радше Свят-полудне) починається вкруг, переходить через бенкет, а кінчається гудянкою.

Для вдержання гідности самого поняття Свят-вечора було б доцільньше обмежити число таких імпрез (а тим самою як родинні) до святкових двох тижнів різдвяно-йордановського часу і до духовно-релігійного амбієнту. Не надумавати релігійної трагедії для родини, що в неділю Свят-вечора публики на імпрезу світсько-політичного середовища «Кутю» чи «Кутей» або на імпрезу організації, а ще кілька тижнів по святах, виглядає так само протестовно, як то було, наприклад, коли хорові уродження церковної інституції в часі Посту. Правда, що в еміграції не-бо, бо дещено легко, виказати себе побожним без ніякого ризику серед політиків, так само як очікувати від священика відправити парастас на другий день тижму серед Церкви. Однак далеко кориснішим, коли дорого тижне, бути комендантом відправи у своїм власнім середовищі.

Використали дещо вихаслідковість можна без ніяківництва Свят-вечора і безнастанного повторювання Кутей, взаштувати різні імпрези з різдвяною закраскою, як от: концерти чи конкурси колядок і щедрівок, *(см. МІЖ КУТЯМИ стор. 4*

Le nationalisme contre le léninisme

par Jacques Mascotto

Nous avons vu dans le premier numéro d'Oko que la question nationale était loin d'être réglée en URSS mais, qu'au contraire, elle constituait un pôle solide de déstabilisation du régime. Peut-on en chercher la source en exhumant les quelques définitions "marxistes" de la nation?

Un colloque récent, qui s'est tenu à Paris en décembre 1978 sous l'égide de l'Institut National des langues et civilisations Orientales (Centre d'Études russes et soviétiques) et qui a abordé, entre autres, les problèmes nationaux de la Russie soviétique et de l'URSS, lors de ses dix premiers années, nous montre à quel point les débats théoriques engagés à cette époque sont encore très actuels.

Le premier élément à retenir de ce colloque est sans aucun doute la *qualité et l'audace* des analyses en matière de question nationale dont firent preuve des gens comme Iourkévitch, Bauer, Medem, Jordania, Mazlakh, Chakhrai, Anatouri etc., et qu'on, malheureusement, *couvre* aujourd'hui, malgré l'autorité théorique (surfaite, usurpée et appuyée logiquement par la presse des partis communistes) dont on a revêtue les écrits de Lénine et de Staline.

Le deuxième élément d'importance qu'a révélé ce.colloque, concerne la *complexité organique* de la question nationale comme nous l'enseignent les cas arménien, ukrainien, polonais et juif qui font intervenir la situation inter nationale, la stratification de l'économie, l'oppression linguistique, la renaissance culturelle, le "nationalisme" progressive des classes laborieuses et populaires etc. C'est du moins ce qui détache des analyses excellentes de

— Anatride Ter-Minassian "Le cas arménien: socialistes et marxistes arméniens et la question nationale"

— Arcadie Joukovsky, "L'Evolution de la question nationale en Ukraine soviétique (1917-1939)"

— Roman Solchanyk, "The Comintern and the Communist Party of Western Ukraine (1917-1928)"

— Claudie Weil, "Les Théories Austro-marxistes et le débat sur l'autonomie nationale"

voir Le Nationalisme *p. 5*

МІЖ КУТЯМИ...

зі стор. 3

виступи живих театральних вертепів, обговорювання різдв'яних звичаїв, чи навіть колись дуже популярні забави з різдвяною декорацією, так звані «клінки».

Ця остання пропозиція заслуговала б браковані якоюсь більшістю зимових забав однако назвою: «новорічна малявка». Хто ж цій серій забав від мозку і грудки до кінця січня може бездоганно серіозно пересувати календар і годинник, щоб тепло і знов вітати Новий рік?

Брак оригінальности також у нашім стереотипнім чергуванні святочних академій. Починаються вони, немов антиципована Увертюра, ще серед розгару «Кутей». Очевидно академією. Хоч властивий перед академій розпочинається щойно в березні Шевченківською.

Тут варта б відмітити дановину з «вашановуванням» Шевченка діточками академіями. Так немов би Шевченко був діточим байкарем, або поетом дітячої літератури. Пробудителя нації, якому ставимо пам'ятники по чуженькіших містах і якого іменем з гордістю називаємо вулиці там, де лишили ми в українськім середовищі дітвори на розвагу. Його непереривні заслуги для народу відзначуємо такими кривляннями й метушливими тописями діточої неграмотности та безцеремонним клацанням фотоапаратів заховлених дітьми бабусь і дідунь, що вирядає радше на «партії сантаклявса», як на увеличання генія народу.

Відбувши, байдуже як, Шевченківські дні, чергуються тоді такі загальногромадські свята як героїв, вождів чи відновлення державности, з ювілеями вужчого значення як роз'ізнання всяких організацій т. зв. місцевих відділів. Перестулюючи через гарячі місяці вакацій, по короткім осінніми оживленні академій і ювілеїв, епілогом цієї щорічної серії є звичайно Листопадова академія. Так то за кілька весняних і осінніх місяців громадські інституції очікують від совісного українського громадянина відсидіти яку десятку академій і ювілеїв. Хоч ця серійність взагалі не приносить до пошани, ні до відзначуваної події, ні до організації, що відзначує.

Дощільніше було б сконцентрувати увагу раз на кільки років на одній події чи особі, для відзначення одної, найбільше двох, у даний рок. Одная так, щоб було ще будуючим для учасників; щоб прослідкувань, інформувало й повчало про дану подію чи особу; чи то доповідям, студіям, виставкам чи й дощільньо засосмотельською програмою. Таке залишило б на роки слід в учасників. Тимчасом безкритичне повторювання репертуар, що так само добре відносяться до кожної академії як і до ювілеїв, або патріотичне кривлять фрази безмістовних святочних «слів», що не залюють жодного сліду у слухачів, хіба що знудження. У висліді всі ці святочні й ювілейні академії, концерти, ювілеї і куті зводяться до одного неминального стереотипу видільних розваг. Між ними хіба лиш та різниця, що на одних дають їсти, а на інших ні.

Безперечно, що для глибоко змістовного відзначення якоїсь події треба великого вкладу праці. Її повинні давати різні організації в скоординований, а не в конкурендийній дії. Для цього ж масмо КУК. Мало кісна з щедрого патронування своєї кокурентки. Кориснішо було б з усіма складовими організаціями домовитися, який високоякісний вклад дасть кожна з них на наймений період часу для відзначення наміченої події. Таке спооординоване святкування з одного боку витворювало б здорову компетицію якости кожного часткового вкладу, а з другого боку вчило б співпраці наші забарикадовані партійні середовища. Врешті, підвищення якости, на рахунок скільости, заощадило б нашим організаціям безустанного, але й безсупінного запрощування до себе всіх українців Монреалю й околиці. Висока якість, а ще при меншій скільності, є приттягковою й без запрощування.

Тоді один одиноюй святковий тиждень на рік, на одну вибрану тему, дав би більше користи нашій громаді й нашим організаціям, як безконечна серія повторюваних академій на всяку потребу. Ото ж, отрезьмося з монотонности лінивого повторювання, а візьмімся до праці творчого будування!

Irene Photo Studio

I. Wachnianyn

2677 Rouen St.,
Montreal, P.Q.

Tel.: 524-5040

Roman B. Karpishka, B.C.L., Dip. A.L.

ATTORNEY - AVOCAT

Office : (514) 376-2556
3044 Beaubien E., Suite 304
Montréal, Québec
H1Y 1W7

Residence : (514) 484-5670
930 - 44th Avenue
Lachine, Québec
H8T 2L3

Михайло Бичак

Real Estate Agent
MICHEL A. BYCZAK
Représentant d'Immeuble

IMMEUBLE
Trust Royal
LIMITÉE

147 Kindersley Avenue
Ville Mont-Royal, P.Q.
Bur. 735-2681
Rés. 731-2683

TÉL. 729-8110

FLEURISTE

"Je T'Aime"

FLEURS POUR TOUTES OCCASIONS

Prop. TARAS KUSHNIR

5175 EST, BÉLANGER MONTRÉAL, QUÉ.

382-7854

Kociska-Senical &

Courtiers d'Assurance — Insurance Brokers
Assurances Générales — Vie —
Invalidité et Fonds de Pension

C.I.B.
Joseph Kociska, C. d'A.A.

9750 Lajeunesse, suite 102
Montreal, Québec H3L 2C8

Myroslaw Raski

NOTAIRE NOTARY

TÉL. 376-9600

3244 Beaubien Est MONTRÉAL, QUÉ.

EUROPEAN SAUSAGE LTD.
1746 RICHARDSON ST.
MONTREAL
932-4545

Continental Quality

Х. Турянський
І. Гнідавий

Юридичний куток

Коли позивати в суд?

Кожна людина посідає певні права. Одне з цих прав - це право позивати в суд ту особу, яка вам заподіяла шкоду. Необхідно, щоб ви були свідомі основних правил щодо порушення судових справ. Найосновніше правило стосується часу порушення справи. Закон обмежує в часі день порушення справи, встановлюючи для позивів строки (терміни, речення). І) закінченим строку ви втрачаєте право подавати на суд.

Ось деякі приклади таких строків:

1. Ви впали на монреальському хіднику, який є в поганому стані, і ви маєте докази відповідальности міста. Що вам робити?

а) Необхідно, щоб місто одержало від вас не пізніше 15 днів після випадку повідомлення в письмовій формі, яке містить у собі певні подробиці, передбачені Хартією міста Монреаля.

б) Ви мусите обов'язково позвати місто в суд не пізніше 6 місяців після випадку.

2. Ви були в концертній залі. Якийсь задирака вдарив вас кулаком без будь-якої провокації з вашої сторони в вибив вам ваш дентяний міст. Що робити після вашого виходу із шпиталю?

Ви мусите позвати "задиряку" до суднщі у 6 днів.

3. Хтось розповсюджує листи, які містять у собі фалшиві твердження про вас і тим способом наводить наклеп на вашу честь і заподіює шкоду вашій репутації.

Ви мусите позвати автора листів не пізніше 1 року від дня, коли ви довідалися про існування тих наклепів.

4. Хтурт залишив скальпель у вашому шлунку пічас операції.

Ви мусите позвати недбалого хірурга не пізніше 3 років.

5. Ви - торговець або фахівець і ви продали й доставили клієнтові товар або йому виконали певну послугу, а клієнт не хоче платити.

Ви мусите позвати його не пізніше 5 років.

6. Ваш боржник винен вам певну суму грошей і вам дав ві, а банк цей чек відмовив через недостачу фондів. Ви бажаєте позватися на суд на підставі того чека.

За вимогом певних випадків ви мусите позватися на суд не пізніше 5 років.

С цілий ряд інших строків, але немовливо їх описувати докладно в цій короткій статті; є строки 10 років, а найдовші - 30 років.

Коли ви передбачуєте можливість судової процедури, звертайтеся до вашого порадника при найперших наголі. Інакше, може бути запізно, бо суди строго дотримуються постанов нашого цивільного кодексу про строки.

Адвокаты Х. Турянський та І. Гнідавий можуть коротко писати в цій рубриці на теми загального інтересу, але не давають порад в подальшому ваших справах. Вони радо приймають на адресу редакції ОКА суггесті на теми загального інтересу.

Abonnez-vous
à
OKO
$6.00/an

А. Гладилович

Українка в Монреальській бібліотеці

Нам дуже прикро, коли між нашими співгромадянами все ще є люди, які не знають про Україну або, що часто трапляється, вважають її за частину Росії, а нас за росіян. Ще більше нас огірчує, коли дехто з-поміж них, під впливом ворожої нам пропаганди, зводить наклеп на найкращих синів України, закидаючи їм протижидівські погроми, допомогу німцям у винищуванні жидів і інші подібні злочини. В таких випадках ми любимо нарікати на других. Та ми, краще, спитаймо себе, чи ми, направду, робимо все, що в наших силах, щоб ширити в нашому оточенні правду про Україну й про боротьбу українського народу за незалежність. А що що правду найлегше довідатися з добрих, солідно опрацьованих книжок, нам треба дуже дбати про це, щоб вони були в кожній бібліотеці, з якої користають наші франкомовні й англомовне співгромадяни.

Як же ця справа виглядає в найбільшій публічній бібліотеці нашого міста в Центральній Міській Бібліотеці на вулиці Шербрук-сіті 1210?

Всі книжки цієї бібліотеки зареєстровані в картотеці в абетковому порядку за прізвищами авторів і за заголовками книжок. Крім того, велика частина книжок зареєстрована (також в азбучному порядку) за тематичними групами, до яких їх зараховано.

За моїм підрахунком, у бібліотеці є тепер 87 книжок в англійській і французькій мовах про Україну й українців: 46, в групі «Україна»; 6, в групі «Українці»; 9, в групі «Українці в Канаді», 6 в групі «Українська мова» й 4 в групі «Українська поезія», а решта, тобто 21 книжка, зареєстрована тільки за прізвищами авторів і за назвами головками.

На тему української історії є дані цінні речі, як «Україна - затоплена нація» В. Т. Чемберлін, «Українське питання і Сталін Петлюра» А. Держпо, «Курс історії України» М. Грушевського, чотири праці К. А. Меннінга, «Український національний рух у нових часах» О. Мартовича, «Переяславський договір 1654 р.» О. Оглобліна, «Життя одного народу Україна» Р. Тєсеґрена, «Україна проти Москви» О. Шульгина, «Українська Повстанська Армія в боротьбі за волю» В. Іщака.

З української літератури є прозові твори І. Багряного, М. Коцюбинського, У. Самчука, Т. Шевченка, П. Ж. Сталя -Марка Вовчка («Маруся»), видатного письменника України Рабиновича (Шалома). Української поезію репрезентують «Вибрані твори» Т. Шевченка в перекладі К. А. Меннінга, «Українські думи» М. Шерер, «Пісні України з руськими «рутенськими») поемами» з 1916 р., «Українська поезія 1189-1962» в перекладі К. Т. Андрусишина й В. Кірконела і збірка поезій нашої моральської поетки Ф. Якимів п. з. «Україна моя незабутня земля».

Українській самвидав є частутилений тільки двома книжками: «Чорнобильові папери» й «Репортаж із заповоджина Берліо. Про українців в Канаді, праці О. Войценко, В. Кисілевського, П. Юзика й інших.

Між книжками, які зареєстровані тільки за прізвищами авторів і заголовками, є такі рарітети, як «Життя Магсени» І. Борщака в Р. Мартела, «Гетьмано» П. Деруледа й «Колишні козаки» П. Меріме.

На жаль, в порівнянні з іншими національностями, наприклад, поляками, які подібно про те, що в міській бібліотеці число книжок в англійській і французькій мовах про Польщу в кількісно значно вищих, ми стоїмо дуже позаду. Зокрема, в бібліотеці нема багатьох присвячених Україні видань, які появилися в останніх роках. Крім того, не всі книжки, що там зареєстровані в групі «Україна», прихильні українській справі. Між ними є такі ворожі нам публікації, як «Україна - російська земля» П. Брежі в книзі Оболенського та видний дослідник на українських національностей «Щоб ми не забули» («Лест ві форгет») М. Гавриленко.

Французькими й англійськими книжками про Україну, якими розпоряджає бібліотека, повинні цікавитися також і українці, передусім ті, що студіюють історію й географію України, українську мову, літературу й культуру.

Обов'язком наших товаришів і організацій є подбати, щоб у Міській Бібліотеці не бракувало ні однієї французької й англійської книжки, яка лише правду про Україну. Також українці повинні особливо, які мають у себе такі книжки, повинні їх дарувати бібліотеці.

Le Nationalisme

Suite de la page 3

culturelle dans la social-démocratie russe (1912-1914)'

D'une manière ou d'une autre, ces études débouchent sur les trois conclusions suivantes:

1) Lénine, Staline et la plupart des dirigeants bolchéviques abordaient la question nationale principalement sous l'angle des intérêts et des crises interne du parti bolchévique, ainsi l'analyse des mouvements nationaux à une simple question organisationnelle. Les Bolchéviks, en orientant toute leur stratégie vers le centralisme du parti, perpétuèrent la suprématie grand-russe au sein de l'Etat unitaire dont les cadres étaient précisément les cadres russes, ou assimilés à la nation russe, du parti.

2) Dans les débats théoriques entamés par le Bund, le SERP les socialistes et social-démocrates ukrainiens, les Borotbistes, les oukapistes, les Hintchaks et Dachnaks arméniens, etc., Lénine et les partisans ont généralement torpillé, biaisé, transformé les arguments de leur adversaires, si bien que la célèbre formule léninisme du droit à l'autodétermination nationale ne constitue pas une élaboration théorique mais une construction idéologique arbitraire. Cette formule véhicule un libéralisme vague et précaire, dénote un semi-nihilisme national-frôle le conservatisme et appréhende les revendications nationales comme de pures contingences, de simples facteurs transitoires de la politique. Autrement dit, selon Lénine, les mouvements d'émancipation nationale, ne sont que des alliés conjoncturels dont on doit se débarasser après la victoire du parti centralisateur russe.

3) En opposant aveuglement l'internationalisme (dit prolétarien) au nationalisme, Lénine et le parti bolchévique en arrivent à cette conclusion, assez insoutable, que tout ce qui avait trait à la nation était bourgeois alors que les réalités nationales concrètes montraient et montrent toujours que les classes populaires avaient et ont un intérêt évident à développer leur culture, c'est à dire leur mode d'existence et les conditions nationales et sociales de leur conscience et de leur connaissance.

PARLONS UKRAINIEN

par Maria Oryschuk

LEÇON 3

Bonjour!	Добридень! *Dobredjen'*
Bonjour!	Добридень! *Dobredjen'*
Où allez-vous?	Куди ви йдете? *Koudè vè idète?*
Je vais à l'école.	Я йду до школи. *Ya idou do chkolè*
Êtes-vous étudiant?	Ви студентка? *Vè stoudentka?*
Non. C'est mon fils qui fréquente l'école ukrainienne.	Ні. Це мій син ходить до української школи. *Ni. Tse mij sin khodètj do oukraïnskoyi chkolè*
Quel âge a-t-il?	Скільки йому років? *Skilkè yomou rokiv?*
Il a huit ans.	Він має вісім років. *Vin mèye visim rokiv.*
Parle-t-il ukrainien?	Чи він говорить по українськи? *Tchè vin hovorytj po oukraïnskè?*
Oui, passablement.	Так, непогано. *Tak, ne-pohano.*

MORPHOLOGIE
VERBES
avoir - мати

Présent	Теперішній час
J'ai	Я маю *ya mayou*
tu as	ти маєш *tè mayech*
il, elle a	він, вона, воно має *vin, vona, vono mèye*
nous avons	ми маємо *mè mayemo*
vous avez	ви маєте *vè mayete*
ils, elles ont	вони мають *vone mayoutj*

être - бути

Le présent du verbe "être" suit une conjugaison un peu irregulière qui lui est propre:

Je suis	Я є *Ya ye*
tu es	Ти є *Tè ye*
il, elle est	він, вона, воно є *vin, vona, vono ye*
nous sommes	ми є *mè ye*
vous êtes	ви є *vè ye*
ils sont	вони є *vone ye*

REMARQUES: L'adverbe "oui" comme en français, peut être un adverbe d'interrogation ou un adverbe de lieu. L'adverbe "où" qui indique la direction est toujours employé avec un verbe de mouvement:

Où allez-vous?

L'adverbe de lieu indique l'endroit ou une action se déroule ou un objet se trouve:

Où travaillez-vous? (Leçon 2)
Où est votre livre?

La lettre "e" en ukrainien est toujours prononce comme le "e" français. En ukrainien le "e" muet n'existe pas.

An Evening of Ukrainian Films

The Canadian-Ukrainian Professional and Businessmen's Association of Montreal will feature three Ukrainian films on March 1, 1979, at the St. Sophia Parish Hall in Rosemont, at 8:00 p.m.

The first film, directed by S. Novitski and entitled *Sheep in Wood*, documents the woodcut process of artist Jacques Hnizdovsky.

The second is a vignette entitled *Vignette Canada—The Easter Egg*, directed by Y. Luhovy and made for the National Film Board of Canada. This newly released, three-minute, 16mm film depicts the art of the pysanka as it is passed on through three generations.

The third film, *Immortal Image*, was directed by S. Novitski and concerns the work of sculptor artist Leo Mol-Molodozanin of Winnipeg. Montreal pianist I. Zuk provides the musical score by playing portions of Mykola Lysenko's compositions.

All three films may be purchased or rented for educational purposes.

Товариство Читальня Просвіти у Ляшін
оголошує
ШКОЛУ ГРИ НА БАНДУРІ
Під проводом
о-р Е. Якимова
Зашкавлених просимо дзвонити до культурно-освітнього референта
п. Володимира Гайдука
тел. 637-4503

CFMB
Ukrainian Time Temps Ukrainien Український Час
Producer Assistants I. Opariek N.& O. Didiach
5765 Maricourt St. Leonard Montreal, H1P 1L4
Tel. 322-8849

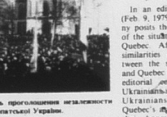
Марія Логуш

Перший президент Кар. Ук. А. Волошин під час виборів до першого Сойму у Хусті

Головна квартира Карпатської Січі в Хусті

День проголошення незалежности Карпатської України.

40-річчя Проголошення Незалежности Карпатської України

Кожна подія має багаторазове значення, яке міняється з бігом часу, однак сам чин залишається незмінним. Події, що сталися в Карпатській Україні 40 літ тому, залишаться назавжди для всіх українців, як чарівна казка, як величний міт, як священна легенда, окуплена великими жертвами.

14 березня 1939 року найменша вітка українського народу, повстала до могутнього зрину і так записалась на сторінках історії, як українська держава. Не зважаючи на тисячолітню неволю і вступ ерві всім жорстоким зусиллям ворога тримати цей клаптик української землі в духовій та економічній відсталості, Карпатська Україна під проводом своїх вибраних синів заявила перед цілим світом свою національну зрілість т- державного життя. Найбільший син Закарпаття о. д-р Августин Волошин, виконав волю свого народу і дня 14 березня 1939 року проголосив в Хусті. Карпатську Україну суверенною державою українського народу.

Ця радісна вістка про самостійність пролунала під гуркіт гармат і кленіт скорострілів ворожих сусідів, які з загарбницькими намірами напали своїм військом на щойно створену державу. І так як колійсь Крутянці боронили Київ, так Карпатські Січовики, в ряди яких пішла студентська молодь, в найтрагічніші хвилини молодої держави, поспішила боронити Хуст, де саме засідав Перший Сойм Карпатської України дня 15 березня 1939. Карпатська Україна не здалася без боротьби, не скапітулювала перед сильнішим ворогом, а оголосила оборонну війну, хоч знала, що на перемогу нема надії. Студенти і сільська молодь разом з Січовиками майже голими руками стали на прорізі гармати - вони як справжні лицарі пішли на певну смерть, щоб завинти перед усім світом волю свого народу на вільне життя.

І хоч дні, що прийшли після ясного березневого ранку були важкі, хоч лилася кров, а по закутках темних закарпатських зборів чайові ворог, хоч здобуті полиці втрачено, день 15 березня був тим, що перетопив душу закарпатця і українських воїнів в гранітну цілість. В цій день народилася армія, яка в кривавій боротьбі зложила жертву нації, воїни якої боролися до останнього пострілу, до останньої краплі крови, до останньої п'яді землі. Пропитя кров Карпатських Січовиків та одиноцінна постава Сойму воєстворені держави засвідчили, що Карпатська Україна назавжди залишиться українською землею. Закарпатський поет Федір Могіш-Бокор так висловився про незабутній березень.

Ти подолом правиш розлив туману,
і кришиш, все наше - Ужок й Боржаву,
наш Ужгород, Київ, Полтаву і Львів!

Ukrainians in Quebec Press

by Lubosław Hrywnak

In an editorial to *Le Presse*, (Feb. 9, 1979), Roman Rakhmansky posits the problematic nature of the situation of Ukrainians in Quebec. After establishing the similarities and differences between the struggles of Ukraine and Quebec for independence, the editorial concludes by placing Ukrainians in a bind: apparently Ukrainians sympathize with Quebec's aspirations and yet join her hopes exclusively on the federal policy of multiculturalism.

Rakhmanny does not examine the nature of these hopes. It is possible to argue that multiculturalism smacks of tokenism and is a matter of political expediency. Quebec may separate and its ethnic communities will be forced to reorient themselves.

It is also within the realm of possibility that some form of multicultural policy will be set up in an independent Quebec, and the onus must be on our community to initiate such a development. By eroding the internal boundaries within our own community we might establish a coherent and unified front which would deal with any political situation. The community existed before multiculturalism and is not dependent on it for its survival. The future in Quebec may be difficult, but surely it is not the end of the road.

Марія Орищук

Етнічні групи і міністерство Іміграції

В Квебеку живе приблизно 700 тисяч людей, які не є ні англійського ні французького походження. Ще сьогодні більшість з них є мовно інтегровані в англійську групу, але культурно вони з нею нічого спільного не мають. Причина мовного інтегрування була суто економічна, тож ніяк не можна уважати етнічні групи як вагостворюючі елементи, який приймає культурний розвиток Квебеку. Ніхто не може заперечити, бо ми це дуже добре пригадуємо, що колишні канадські французи, а сьогоднішні квебечани, імпонували свої прізвища і говорили по- англійськи, щоб одержати працю. Ще й нині в господарсько-економічному житті вони говорять також мішаною мовою, що і тобі, який не знає англійської мови, не може їх розуміти. То ж ні уряд, ні квебецьке суспільство не може вимагати скорої зміни від етнічних груп, бо французька мова не є їхня материзна мова.

Причина мовної інтеграції бувала не тільки економічна - побільша спільнота була замкнена у собі й тим самим недоступна. Немає сумніву, що в останніх десяти роках були пробльски заінтересування етнічними групами. Національна Унія створювши Міністерство Іміграції, створила дивочаково Генеральну Дирекцію етнічних груп та, на жаль, з приходом Ліберальної Партії до влади, ця дирекція була заступлена меньшою Дирекцією етнічних організацій. Після численних домагань і негативних поїздів з сторону Бурасси, Жан Бєшвені, бувший міністер Іміграції, створив Дирекцію етнічних груп і ліквідацій у 1974р. Рік пізніше, що дирекцію ліквідується і творяться у случаї «Зв'язок з етнічними групами».

Перекладаючи останній документ міністерства з тим самим 1977-78 рік, що служба прямо не існує. Причина? Немає сумніву, що головною причиною є те, що уряд не є заінтересований англійськи на урядові посади членів етнічних груп, а для «справжнього» квебечанина історія і проблеми етнічних груп є незначущі і тим самим праця є надто скомплікована. Тут треба відмітити, що Ліга Прав Людини не існує вістиш, що вона її передала на руки міністра Жака Кутюр, домагається ствоження урядового органу, щоб він взяв «позитивну акцію», на підставі якої етнічні групи були б більш репрезентовані на урядових посадах.

Дальше треба зазначити, що становищі Міністерства Іміграції відносно етнічних груп є дуже меньше. Урядові кінники знають, що мають $800,000 на субсидії вони можуть торгувати етнічними групами. А так воно не є! Останнього року міністерство мусило організувати окрему зустріч, щоб заволотити етнічні групи висити подання. А урядники поняли знати, що етнічні організації існують понад 50 років у Квебеку і можуть дальше розвиватись без всяких субсидій.

Беручи під увагу, що згідно з Законом про іміграцію, схваленим у 1968 р., етнічні групи, хочуть чи не хочуть, законно належать до цього міністерства і воно згідно зі статтю ч. 4 повинно допомагати розвиткови культур національних меншостей. Тому співпраця між міністерством і етнічними групами, яку старається запевнити особисто міністер Кутюр своєю участю, але висліди слабі.

Неадовольняя етнічних груп ясно відзеркалюється у створенні Культурної Консультативної Ради Етнічних Груп, якої повна затурбулась міністра. Насувається питання, чи міністерство репрезентативне свій власний закон і зажагнеться у якусь позитивну акцію, чи втратить цінкового етнічні групи?

Товариство Читальня Просвіти у Лишін
при співпраці Ліги Українських Католицьких Жінок
улаштовує курс
МИСТЕЦТВО ПИСАНКИ
Початок курсу в суботу, 24 лютого, 1979 року
година 1-ша поп.
у церковній залі св. Василія Великого
Інформації можна набути в пань:
Д. Козак 634-5884 М. Гартфлет 634-0441

M. Logush, Inc.
Assurances Générales
General Insurance
P.O. Box 356, Station Mount Royal
Montreal, P.Q. H3P 3C6
Tel: 738-1486

OFF 725-9535
RES. 321-2471
P. WOLCZAK
Huile CORTINA Oil Co. Inc.
4453 BEAUBIEN EST, MONTREAL, QUEBEC H1T 1T3

TELEPHONE 767 4852
ZIRKA
UKRAINIAN ARTS & CERAMICS
Tradition and quality at a reasonable price
JOHN SHEREMETA
4832 VERDUN AVENUE
VERDUN, QUEBEC H4G 1N1
AT THE "VERDUN" MÉTRO STATION

Wilton Aluminum Products Ltd.
11004 Massé St.
Montreal North
H1G 4G3
Prop. W. Hladky Tel. 325-1555

свящ. Ігор Куташ

Прикрашення Собору св. Софії

У неділю 25-го лютого Українська Православна Соборна Громада Св. Софії буде мати свої Річні Загальні Збори. На порядку дня, крім звичайних точок, які завжди бувають на річних зборах, також є точка про завершення внутрішнього прикрашення Храму. Це включає побілювання поверхонь і зібрані кошти, а рівнож розмальовання стін та набуття ікон для них.

Внутрішній вид Храму взагалі важний для виконання його призначення бути спеціальним місцем молитви та Богопочитання, а для Православної Церкви зокрема це є дуже важлива ділянка у спасівчій ді Церкви, як збір людей покликаних для того, щоб стати «учасниками Божої істоти» (2 Петра 1,4). Зовнішньою та внутрішньою архітектурою Собор Св. Софії подібний на Собор Св. Володимира в Києві. Архітектом був відомий проф. Володимир Січинський. Лучи Собору огортають учасника в Богослужіннях всю-благотливо барвою, яка нагадує спокій та вічність. Сама ця форма вказує на те, що Господь Всевищий, як навчає Православна Молитва, є «всюди і все наповнює», або як торжественно співається на Великому Повечір'ю: «З нами Бог!»

Натомість заходи форми Храми є стрільчасті, немов би символізують єднання людини до Бога, який є далеко і якого важко досягнути.

Іконостас у Соборі є чудово нарисбленої українськими взорами. Іконостас служить для того, щоб своїми іконами підвищити сприйняття вірного, що він не сам у Храмі, а перед ним і довкола нього Христос, Пречиста Богородиця, ангели й святі уходники Божі, які також є учасниками на Божественій літургії, яка відбувається у Храмі. Іконостас є глибший від релігійного мистецтва, яке перебуває у приміщенні в західніх церквах.

До того ж ікона є близька в рідна для української духовності, яка проєднена віками Православія - ось-ось наближається ювілей тисячоліття хрищення України. Для нормального розвитку Собору св. Софії буде важним, щоб цей святий ювілей відзначувати в Храмі, який вже ціло репрезентує духовість Христолюбивого народу українського, якому як у кожному правдивому православному храмі небо й земля з'єднуються і творять одне Царство Отця і сина і Святого Духа. Отже перед нами завдання поважне і великє.

Les Colloques Ethniques

par André Kishka

Le Ministre d'Etat au développement culturel, Camille Laurin, a informé les représentants des communautés ethniques, lors d'une conférence de presse, qu'une série de colloques régionaux est en train d'être organisée par ses services ministériels. Tous les groupes ethniques seront invités à ces reunions dont la dernière aura lieu à Montréal au mois de mai.

Le Ministre a déjà des plans en ce qui concerne les communautés ethniques et il les dévoilera plus tard. Les dits colloques lui permettront à compléter ses renseignements et pourront aussi orienter la préparation et la mise en pratique de la politique culturelle ethnique du gouvernement québecois.

Au cours de la conférence de presse deux questions furent soulevées qui meritent d'être retenues. Comment, sur le plan pratique, se réalisera la coopération entre les québecois francophones de vieille souche et les communautés ethniques, de façon à permettre à celles-ci de participer pleinement à la vie nationale québecoise toute en continuant de développer leur propre «ie ethno-culturelle? Et puis, n'y aurait-il pas lieu de remplacer les trois conseils agissant dans les affaires ethniques - Conseil consultatif d'immigration, Conseil culturel consultatif des ethnies du Québec et le Conseil des minorités anglophones - par un seul Conseil des ethnies qui serait reconnu par le gouvernement comme le porte-parole des groupes ethniques? C'est à ces questions, entre autres, que les colloques devraient aider le Ministre à trouver les reponses.

Office Tel: 766-1117
Montreal, Res. Tel. 322-8849

Astro Travel Service

J. OPARIEK

2204 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6S 1N4

New Common Front Formed

by Peter Solonyszyn

On Saturday February 3, a press conference was called to announce the launching of a new Common Front in the public sector in Québec. On June 30 of this year labor contracts expire for some 200,000 workers in hospitals, schools, maintenance and other sectors of provincial government employees. The Common Front, composed of the three largest labour centrals in Québec, FTQ-CSN-CEQ, represents the vast majority of these workers in negotiations directly with the provincial government.

Why do we need a Common Front? Since 1965-66 negotiations in the public sector in Québec have taken place largely with the provincial government and not with the local administrations. In the face of this, the unions united themselves along a common list of demands which they presented in common to the provincial government. Individual unions do not have either the social weight or the numerical importance to take on the government alone. It has been shown that the only way public sector workers could win some gains was when they negotiated together.

The last few years have seen a concerted drive by the government to cut spending in the public sector. For the period 1978-79 the Ministry of Social Affairs is cutting its budget by $30 million. In two years the total number of hospital beds in Québec has dropped from 56,113 in 1975 to to 53,522 in 1977 (CSN statistics). This policy of cuts is also having obvious effects on workers in sectors affected. Vacant jobs are not being filled, resulting in less workers doing the same amount of work due to the elimination of posts.

In the face of this situation, what are the unions asking for? The present four-year contract expires on June 30, 1979 and most of the demands have already been formulated. At the level of salaries the unions are asking for $265 per week as a minimum base wage with an indexation clause. The Senate report on poverty issued in February of 1978 put the minimum level for a family of two adults and two children at $223.40 per week. With a rate of inflation of 9.2% (October 1978) this gives $265 as a minimum. The government offers are situated in the area of 4% increase without indexation.

Another key area of concern is job security. The unions want all vacant positions to be filled unless agreement is reached that the position is no longer necessary. In Québec we have a situation where 10.5% of the workforce is unemployed. The Common Front is recommending that the retirement age be reduced to 60 and that the work week be shortened to 35 hours without loss of salary. This would enable the creation of new jobs and decrease the unemployment rolls.

In the public sector between 60 and 70% of the work force is composed of women. For a long time the demands of women have been ignored or quickly dropped. This time, because of increased pressure from the membership, the unions have made these demands a priority. The main points are for a maternity leave of 20 weeks at full pay and without loss of benefits. Also, there is a need for day care facilities especially in the hospitals so that women can continue working before their children are old enough for school.

These demands, far from being unreasonable, would represent a considerable improvement in the living and working conditions of hundreds of thousands of workers and of those who depend on them for support. Also, the stopping of cuts in the public sector would improve the situation of patients in hospitals and other sectors. There are hundreds of Ukrainians in Québec who are affected by the upcoming negotiations. The Ukrainian community should carefully examine the real situation and not simply fall prey to the usual media attacks on the public sector workers and their right to strike legally to back up their demands. Their gains would benefit all of us.

ASSOCIATION DES PROFESSIONNELS ET DES HOMMES D'AFFAIRES CANADIENS-UKRAINIENS
CANADIAN UKRAINIAN PROFESSIONALS AND BUSINESSMEN ASSOCIATION
ОБ'ЄДНАННЯ КАНАДСЬКО-УКРАЇНСЬКИХ ПРОФЕСІОНАЛІСТІВ І ПІДПРИЄМЦІВ

Join the only Ukrainian Organization active in the area of community affairs that meets the needs of professionals and businessmen.

Pour de plus amples renseignements veuillez communiquer avec:

M. Taras Hukalo
Tél. 332-0167

ou avec le secrétaire général à l'adresse suivante:

C.U.P.B.A. Montréal
83 Beverley
Montréal, PQ H3P 1K5

OKO Office Hours!

Monday to Friday - 9 am to noon

Ukrainian Community Newspaper
OKO
3370 St. Zotique St. E.
Montreal, Quebec H1X 1C8
Tel.. (514) 728-8931

Жіноча Лавка при осередку СУМ в Монреалі

влаштовує

8-го квітня 1979

в Домі Молоді

3290 rue Beaubien E.

Перле-Великодній базар

участь будуть брати мистці околиці Монреаля
буде можна набути керамічні, писанки, різьбу та вечива

The Women's Auxiliaries of the Ukrainian Youth Ass'n in Montreal

will hold
April 8 th 1979
at the Ukrainian Youth Center
3260 rue Beaubien E.
a pre-Easter
Ukrainian artisans of Montreal will participate
Ukrainian Easter eggs, ceramics,
wood carvings and Ukrainian pastries
will be on sale

Les Dames Auxiliaires de l'Association de la jeunesse Ukrainienne à Montréal tiendra
le 8 avril 1979
au centre de la jeunesse Ukrainienne, situé à 3260 rue Beaubien E.
un bazaar d'avant-Pâques
avec la participation des artisans ukrainiens de Montréal.
Des oeufs de Pâques Ukrainiens,
de la céramique, de la sculpture sur
bois, de la pâtisserie Ukrainienne seront à vendre.

February Press Fund

50.00	B. Chumak	4.00	I. Krushelnyski
30.00	A. Kuhka	4.00	W. Sheremeta
25.00	S. Klemchuck	4.00	I. Choolacz
14.00	S. Topolnyckyj	4.00	S. Lutak
14.00	Mr. E. A. Kulczyckyj	4.00	W. Kulish
10.00	Prosvita Lachine	4.00	E. Struminsky
10.00	M. Antonych	4.00	O. Diduch
5.00	W. Mayka	4.00	J. Burford
5.00	J. Leniuk	4.00	R. Kulish
4.00	B. Balycky	4.00	T. Turchesok
4.00	O. Diduch	4.00	Wasyl Maiboroda
4.00	C. Monpan	4.00	Walter Finik
4.00	W. Alboschy	4.00	A. Ronish
4.00	O. Harmazij	4.00	N. Charko
4.00	W. Ilchyna	4.00	A. Romas
4.00	Iwanna Baczynska	3.00	O. Korol
4.00	H. Wertyha	2.00	S. Panyshak
4.00	Mrs. Brezinska	1.50	A. Hladylowych
4.00	M. J. Zayshly	1.00	W. Mykolowych
4.00	J. Pukas	1.00	I. Gyba
4.00	G. Tymochchuk	1.00	A. Michalyk
4.00	W. Kowal	396.00	Total
4.00	M. Stawnyczy	*Sincere thanks to all the contributors — OKO*	
4.00	R. Kardash		

Товариство Читальня Просвіти
у Ляшин
повідомляє
що в неділю 11 березня, 1979р.
о 3-ій год. поп.
в церковній залі св. Василія Великого
відбудеться
СВЯТО В ЧЕСТЬ
ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

В програмі свята:
1. Виступ Рідної Школи та Курсів Українознавства.
2. Виступ церковного хору парафії св. Василія Великого під дирегентурою п-і М. Чолій
3. Виступ учнів школи при на бандурі під проводом д-р Е. Якимова.
4. Доповідь з прозірками «Шевченко - маляр»
5. Виставка Шевченківських видань, ілюстрацій до творів Шевченка та ювілейних Шевченківських поштових марок.

Ukrainian Wedding Invitations

Select from an array of traditional and modern designs to suit your taste. Available in a large assortment of parchment and wedding papers, offset or thermographed (raised ink). Ukrainian, English and French typesetting available.

Bohdan Tymyc
727-6847

Марія Орищук

КВЕБЕЦЬКА ХРОНІКА

«Омбудсмен» для іміґрантів-робітників

Робітники-іміґранти, з браку знання мови чи вишколу, працюють часто у текстильних підприємствах, готелях, ресторанах і т.п., де вони є експлуатовані працедавцями. Щоб запобігти цьому використовуванню іміґрантських робочих сил, міністер Жак Кутюр створив при своєму кабінеті новий пост секретаря-делеґата чи так званого «омбудсмена». Його відповідальністю є допомагати іміґрантам розв'язувати їхні некучі робочі проблеми, а крім того вдержувати добрі зв'язки між міністерством і етнічними групами.

Цю функцію тимчасово, а саме до проголошення офіційного конкурсу, буде виконувати Ребяком Лежандр.

Конституційна конференція

Конституційна конференція, яка відбувалася на початку місяця лютого в Оттаві, не принесла бажаних успіхів, але смільною можна сказати, що на деяких відтинках вона зробила певний скромний поступ. Для нас важливим є, що прем'єр Трудо умів переконати провінційних прем'єрів відносно вприняття Чартера людських прав у запропонованому канадську конституцію, відкидаючи рех омендацію Комісії канадської єдности, яка пропонує, щоб права національних меншостей були виключно під провінційною юрисдикцією. А це було б небезпечним для нас.

Ми знаємо, що квебецький мовний закон ч. 101 хотів обмежити повноважність Комісії Прав Людини, виключаючи статтю Чартеру людських прав і свобід, на підставі якої всі будучі закони мусять відповідати цьому Чартерові.

Ніхто не можна було сподіватися, що пропозиція прем'єра Онтаріо відносно безумовного репатріювання конституції, буде одноголосно прийнята. Проти цього виступив не тільки прем'єр Рене Левек, але також інші провінційні прем'єри. Становище Левека одобрив на певної міри шеф Ліберальної Партії Кльод Раєн, який сказав, що не можна думати про репатріювання конституції, якщо не дійде до відповідного поділу влади між провінціями і федеральним урядом.

Прем'єр Франції у Квебеку

Найважливішою і найцікавішою подією місяця була візита прем'єр міністра Франції Барра в Канаді та в Квебеку.

Квебецький уряд, який приготовив представників Франції королівське прийняття, сподівався від нього поважних деклярацій, корисних у передреферендовому періоді. Однак так не сталося. До кінця свого побуту прем'єр Барр дипломатично обмежувався до позицій Франції, а саме не втручування у внутрішню канадську політику, але не стався байдуже до змагань Квебечан. Так на пресовій конференції в Оттаві, як і в Квебеку, Барр повторював слова президента Франції Валєрі Жіскар д'Естен, проголошених підчас побуту прем'єра Левека у Франції. За словами президента, Квебечани повинні вибрати собі дорогу та яку не вибрали б, Франція дасть їм свою «співпрацю, зрозуміння і підтримку». Ці слова без окремої інтерпретації не мають великого значення. Немає сумніву, що Франції залежить втримувати добрі зв'язки не тільки з Канадою, але передовсім з Квебеком, який має великі природні ресурси потрібні Франції.

Прем'єр Барр, підчас чотирьох днів у Квебеку, підержувався вірно і з питомою йому дипломатією протоколу виготовленого французьким урядом. Одиноким виїмком потягненим було те, що він викликнув з балькону «Хай живуть Франція у Квебеку!» Які французи? Квебечани чи французькі громадяни? А деяке інші національности? Цей виклик не можна інакше трактувати, як національностичний виклик Франції зверненій до своєї національної групи, яка живе в Квебеку.

На маргінесі треба зазначити, що квебецька преса так французька як англійська критикує поступування прем'єра Лєвека, як державного мужа, але майже жодна з них не відмітила демонстрацій Бретонців і Басків, які домагаються від Франції спеціального статуту подібно, як Квебечани від Канади.

Андрій Кравчук

Збори парафії Успення

У неділю, 11-го лютого, відбулися звичайні річні збори членів Парафії Успення Божої Матери на Ровмонт. Присутніх (парафіян та гостей) було приблизно сто - з них двох стояли.

У річному звідомленні подано «слова» від обох душпастирів цієї парафії - о. мітр. Гавриловка і о. мітр. Я Гайманович та звіти Церковного Комітету і Ліги Українських Католицьких Жінок (ЛУКЖ). Статистичні дані про членів парафії вказують, що у минулому році більше як половина подруж були мішані. Проте, одна третя всіх дітей, які були хрищені 1978-го року, це діти з мішаних подруж.

Під точкою «Запити і внески», д-р Р. Сербин подав суґестію що парафія повинна б плекати свідоме, молоде членство різними проєктами та широкою кампанією інформацій і заохочення на літні українські студії в Римі. Відкинув він внес, щоб Церковний Комітет призначив даток на пресовий фонд часопису *ОКО*. Кожний з членів розгорівся ще на перших своїх сходинах.

Д-р Б. Струмінський зачерпнув проблему спільної молитви на Службі Божій. На його думку, вірні у церкві повинні б разом та вголос відповідати на молитви священика. Далі, всі без виїмку повинні або ставати або клякати - але разом - проповіч літургії. О. Гавриленко відповів, що не можливо силувати людей молитись в одній або другій позиції.

Збори почалися в годині 3:30 пп. та тривали три години.

Tel. 767-4652

Music for all occasions

THE UKRAINIAN BAND

ZIRKA

John Sheremeta

4832 Verdun Ave.
Verdun, Que. H4C 1N1

Subscribe to
OKO
only $6.00/year

Ігор Цап

Реальність чи фікція?

У неділю 9-го листопада СІБІСі показала півгодинний фільм, як один із серії фільмів під назвою «Новоприбулі» (Newcomers). Цей епізод показав життєві проблеми, які стрічали емігранти в Канаді. Тема цього оповідання була про українського емігранта в час депресії.

Ця драматизація показувала старого Липу в погожому настрої та із зруйнованою мрією. Він хотів одержати свою пенсію. Проблема в тому, що вважали, що він загинув під час провалення шахти, і він має труднощі одержати пенсію, бо ніхто не вірить, що він ще живий. Йому допомагає молода ліберальна активістка. Натурально обидвоє гризуться, як кіт і пес. Життєві гіркості Липи показана в коротких картинах його минулого життя.

Липа приїхав до Канади перед депресією, шукаючи життя в новій країні. Він поселився на землі, яку придбав серед пустині західної Канади. Оженився з українською дівчиною Ганною. Не можучи дати собі ради, Липа мандрує по країні, шукаючи роботу і лишає свою жінку самому. Після двох років самітнього життя вона вмирає, а тоді і син вихоче сестрою Липи, що вже у Вінніпезі. Липа далі пошукує роботи, щоб продовжувати існування і навіть поліція помішалася, напала на нього, здираючи з нього одяг.

Здається, вже гіршого не може бути, правда? Кінець кінцем, активістка допомогла йому і обидвоє, сміючись, йдуть плечо-о-плечі вишти в хату старого.

Так, як в чарівній казці. Кого вони пробують дурити? Це оповідання дуже лагідне, пластичне і безхарактерне. Режисери обережно взялися до фільму, щоб не образити нікого. Вони мало обвинуватчують старого за його впертість і обмеженість. Липа зображений, щоби він одержавний приві ктаженість до своєї землі. Заради того його жінка тяжко переживає і зрештою вмирає, а Липа відчужується від свого сина. Альтернатива до цього існування показана шляхом вибраним сестрою Липи. Вона вийшла до міста і своїм молодівом. Вони дістали роботу, автомобіль і живуть добрим християнським життям. Чи це вказівка, що асиміляція полегшує життя?

Показана друга причина нещастя Липи - це депресія. Всі переживали труднощі під час депресії. У цей час страждання не було унікальне тільки українцям. То так вже, виявляє фільм, ми не можемо накласти вину на нікого за те, що українці пережили. Що це за жарт? Фактично, ці режисери фільму могли б відтворити реалістичну картину українських піонерів Канади, коли б подивилися на досвідчення їмігрантів в серцині двох десятиліть 20-го століття. Канадський уряд мав багато тут до діла з давноминулими і нещодавніми трудощами, яких українці зазнали.

Про таке діяння канадського уряду подано в книжці Пішота «Land of Promise, Land of Pain). У цій книжці багато листів, писаних старими імігрантами. Одно з тверджень книжки це те, що уряд обвинувачувано в транспортуванні «галичан» на заїзд, коли вони не знали умов, законів і способів фармування, та лишив їх напризволище. Там відносилось до українців так як до індіян. Та найтрагічніша подія трапилась українцям під час першої світової війни, коли багатьох було заслано до концентраційних таборів тільки за те, що вони були австрійськими громадянами. «Поліція назбирала тисячі їх, і були вони увязнені в концентраційних таборах. Більше як 500 попали в табір «Капуск асінг» (Kapuskasing), Онтаріо. Вони всі були поза братами і під опікою озброєних сторожів. В'язні, що протестували проти негуманних відносин, погнані до тяжкої праці в лісі в температурі нижче зера, були замкнуті в одиночках В 1918р багато повмирало від епідемії грипи.»

Ще одна група, поверх 100 «ворожих підданців» українського походження, були зібрані в Монреалі і послані в концентраційний табір у «Спірит Лейк» (Spirit Lake) в північносхідніє Онтаріо (обстань Абітібі). Ця група теж була примушена до тяжкої праці в лісі. В короткому часі в дільниці Спірит Лейк вже було шість концентраційних таборів, наповнених приблизно 800 українськими ув'язненими.

Oseredok *opens once again*

by Zorianna Hrycenko-Luhova

The Ukrainian Cultural and Educational Centre of Winnipeg *(Oseredok)* was founded in 1944 for the purpose of preserving and developing the accomplishments of Ukrainian culture in Canada. *Oseredok* has many individual members across Canada as well as hundreds of member organizations. Membership dues and the personal donations of people interested in supporting the Centre's activities constitute the principal base for its operations. Occasional financial grants from the federal and provincial governments make it possible for *Oseredok* to carry out a wider range of projects and activities. In 1978 grants totalling $31,000 were awarded to the Centre by the Manitoba provincial government ($25,000) and the City of Winnipeg ($6,000). The latter represents the first grant ever received by *Oseredok* from the City of Winnipeg.

Oseredok is governed by a Board of Directors that is elected every three years by a general meeting of the entire membership. Although the Centre's Board includes members from various other ethnic groups, the travelling exhibits and *Oseredok*-sponsored film "Reflections of the Past" by Slavko Nowytski are available from the UCEC upon request.

Oseredok has its own five-storey building located at 184 Alexander Ave. East near the Manitoba Museum of Man and Nature. The Centre includes four main departments: 1. A museum and art gallery that houses the artifacts including antique maps from the XVI-XIX centuries; 2. A gallery of changing exhibits including works by O. Archipenko, J. Hnizdovsky, M. Muchin in its permanent collection; 3. A library offers excellent facilities for rotating exhibits of contemporary Ukrainian painting (those that exhibited from Montreal were Adriana Lysak, Lubomyr Luhova-Jerome, Ruslan Lognuk and Oksana Serbyn); 3. A library containing over 20,000 Ukrainian books and periodicals, including rare editions from the 17th and 18th centuries as well as a special section for current Ukrainian newspapers and magazines from around the globe; 4. An archive containing a wealth of materials deposited with the Centre over the years by various individuals. Also on hand are outstanding figures as Alexander Koshetz, Evhen Konovaletx, Ivan Mirotsky. Growing collections of films, photographs, slides and sound recordings help make *Oseredok* one of the most important Ukrainian documentation centres.

The Ukrainian Free Academy of Sciences of Canada (UVAN), together with its library, archives and the Ukrainian Military Museum, will soon move into the newly renovated *Oseredok* Building. During the 1978-79 academic year *Oseredok* will also host one of the Ukrainian extension courses for the University of Manitoba's Slavic Department.

The latest composition of the *Oseredok* executive is: Mrs. Z. Hyworon, President; Lesia Pritz, curator; Myron Spolsky, administrator; Lesia Savedchuk, secretary and Marta Korbutiak, part time workers. *Oseredok* also has two Board Directors from Quebec: Zorianna Hrycenko-Luhova and Zenon Hawryluk.

On Sunday, January 21, 1979, OSEREDOK was officially opened once again, completing another phase in its 35-year evolution. Officiating at the opening was past-president Prof. J. Rozumnyj. Over 400 guests were present, including such dignitaries as Mr. William Andres, Parliamentary Secretary to the Minister of State for Multiculturalism; Mary Liz Bayer, representing the Cultural and Recreational Services Division for the Province of Manitoba; Mr. Arthur Hewison, Executive Director of the Winnipeg Foundation; Dr. Ralph Campbell, President of the University of Manitoba; Dr. Harry Duckworth, President of the University of Winnipeg; and Dr. Manoly Lupul, Director of the Canadian Institute of Ukrainian Studies of the University of Alberta.

Ukrainian Marionettes

by Lesia Hawrylak

On Saturday February 17 an eager audience squirmed and squealed at the door of the art gallery in Stewart Hall, Pointe Claire Cultural Centre. At last, with a musical fanfare, the doors were opened and the children, now hushed and full of wonderful expectation, filed in. They were not to be disappointed.

With another fanfare they were greated by the puppeteers: Natalia Gural, 12, bearing the traditional Ukrainian bread and "rushnyk," Andrij Gural, 10, carrying a puppet, followed by the vivacious and talented animator herself—Mrs. Sonia Gural. Mc Roman Gural at the sound controls and Miss Anne Barnes behind the scenes completed the team.

The curtain opened on Hansel and Gretel, but with a difference. The playlet was thoroughly Ukrainianized: the puppets wore Ukrainian costumes, their house and that of the witch on its chicken legs were instantly recognizable as the mythical abodes in Ukrainian fairy tales. The brother and sister lost in the woods were visited by many stock Ukrainian fairy tale characters from Lysychka-Sestrychka (fox) and Wowchyk-Brattyk (wolf) to Zajchyk-Pobihajchyk (rabbit) and Kachechka-Prachechka (duck). Hansel even did a few "prysudy" to the delight of the children.

The performance was noteworthy in other ways. The bilingual approach used avoided tedious repetition and was further revised by taped French and English songs. The marionettes were dexterously handled. The continuity of the story and sound were generally good, although there were one or two dead spots during which the audience became restive.

At the end of the play in honor of the Year of the Child, there was a bonus—a demonstration of puppet manipulation in which young volunteers from the audience took part. This was followed by a short Ukrainian dance performed in Ukrainian costume by the Gural children.

The Gural marionettes are remarkable also because Sonia Gural, their creator, makes it a family venture. A second generation Ukrainian-Canadian, she has a deep loyalty to her Ukrainian heritage which she is eager to pass on to her children through involvement in her art. By using Ukrainian themes, designs and characters in her work, she is not only perpetrating Ukrainian heritage but, more important, she is introducing new audiences to the special magic of Ukrainian fairy tales.

Виставка картин
ЯРОСЛАВА ВИЖНИЦЬКОГО з Нью Йорку

Відкриття в суботу 24 березня о год. 6
виставка продовжується в неділю 25 до 5-ої год. п.п.
в залі Собору св. Софії

ПАВЛО ШАНДРУК
Генерального Штабу
Генерал-полковник
Командувач Української Національної Армії
Лютий 1889 – Лютий 1979
Після 90-ти років життя відданого для добра і змагань українського народу
генерала Шандрука поховано в Баївбруку дня
19 лютого 1979 року
ВІЧНА ПАМ'ЯТЬ ТА СЛАВА
УКРАЇНСЬКОМУ ВОЇНУ!

Оркестрон
ДНІПРОВІ ХВИЛІ
Юрко: (514) 728-9164

Ukrainian History Course at Concordia University

In the 1978-9 academic year Concordia University offered a fully accredited course in Ukrainian history. This is the first time such a course has been offered by any anglophone university in Montreal.

In the 1950's the late Rev. Dr. Zalesky offered courses in Ukrainian studies at the University of Montreal. In the middle 70's Dr. Olynyk offered for two years a course on Ukrainian literature and social thought at McGill University. The present course on Ukrainian history at Concordia University is the only one of its kind in Quebec today.

For the 1978-9 academic year the course is being sponsored by the Canadian Institute of Ukrainian Studies (at the University of Alberta in Edmonton) in conjunction with the Department of History of Concordia University in Montreal.

In April 1978, Dr. Manoly Lupul, Director of the Institute, proposed the creation of a course in Ukrainian history in Montreal. Prof. Yaremа Kelebay negotiated with the Department of History at Concordia University on behalf of the Institute for its acceptance.

In May 1978, Dr. S. Scheinberg, Chairman of the History Department at Concordia, accepted Dr. Lupul's proposal and subsequently assisted in having Concordia University approve the course, a full six credit, two semester one in "History of Ukrainians in the Old and New World." In order to allow students from all universities as well as qualified adults to enroll in the course, lectures were conveniently scheduled for Thursday evenings between 6.15 and 8:15 at the Sir George Williams Campus.

The course is a survey history of Ukrainians from the 8th century to the present. It deals with the kingdoms of Kyivan Rus and Halych, the emergence of the Kozak State, the Ukrainian Revolution of 1917-1923, Soviet Ukraine, and the various emigrations to the New World, with particular emphasis on Canada. The course examines the political, social, economic and cultural aspects of these periods. It raises problems relating to Ukrainian historiography, Ukraine's relationship with Europe, Asia and Islam, the process of development, religious, regional and class conflicts, the Jewish question, Ukrainian nationalism, political parties, integration into Canadian society and dissident movements in Soviet Ukraine.

The course is being taught by Dr. Roman Serbyn and Prof. Yaremа Kelebay. Dr. Serbyn holds a Ph.D. in East European history from McGill University. He is on full time staff in the Department of History at the University of Quebec at Montreal, and has also taught at the University of Montreal.

Prof. Kelebay holds an M.A. in Canadian history from Concordia University and is presently completing his Ph.D. He has taught Canadian history at Concordia for five years and is on the full time staff in the Faculty of Education (Department of History) at McGill.

Nineteen students have registered in the course for 1978-9. The course was open to all Concordia University full-time and part-time undergraduate students. There were no pre-requisites for admission to the course. Students from other universities were also allowed to take the course and have their credits transferred.

The course will be offered in revised form next year. Because Dr. Serbyn will be away on sabbatical leave, Prof. Kelebay will be the sole instructor for the 1979-80 session.

Although the revision of the course is not completed, Professor Kelebay indicated that the course will begin with a later period. He stated "I want the course to begin with Khmelnytsky's Revolution of 1648 and have more time for the history of Ukrainians in the New World." Asked what he thought about the importance of such a course for Ukrainian youth, he said, "A course like this is of immeasurable importance in a community like ours. It has a ripple effect. The existence of your newspaper 'OKO' is the direct result of the course and Dr. Serbyn's initiative with the community of students it brought together."

We asked Prof. Kelebay what he thought about the future of the course. He said, "When I am asked that, I always think of the words of my friend and teacher Roman Rachmanny in one of his books where he says, 'create demand for things Ukrainian. This way you will create a live circle of supply and demand. Only demand decides the fate of every branch of life.' Ukrainian students should heed his words."

Students interested in further information about this course should contact Dr. S. J. Scheinberg, Chairman of the Department of History, Concordia University, 1455 de Maisonneuve W., Montreal H3G 1M8 or telephone 879-5884.

STUDENTS!

OKO is offering free space for students interested in advertising their services for part-time and summer jobs. Apply through:

Concordia Ukrainian Students Union
(Olya Cechmistro 273-4642)

or

McGill Ukrainian Students' Club
(Andrii Krawchuk 935-1391)

Want to do community work?

The Ukrainian community newspaper **OKO** needs people in the following fields:

Research, typing and advertising.

Phone 728-8931

Monday to Friday, 9 am to noon

Олена Маців

УЧИТЕЛЬСЬКИЙ КУРС ПРИ УШРК

З року в рік меншає число досвідчених учителів українознавства, бо ці вчителі з тих чи інших причин примушені відійти. Створюється ситуація, коли щораз тяжче знайти відповідні сили, які могли б вчити в рідних школах.

Українська Шкільна Рада Квебеку постаралася запобігти цьому явищу і цього року спроможностей зорганізувала курс для молодих людей, які виявили досяг вчити в рідних школах.

Постало питання, як їм допомогти, чого їх навчити та як їх підготовити до цієї такої важливої праці. Перевірили склад нинішніх класів та останніх кілька років, стало ясним, що більша частина дітей не володіє мовою так як нашого часу, або забувають чи навіть десять років тому. Деякі діти слабо знають мову через те, що української мови вдома не вживають. Це вирішило питання, що треба підготувати для навчання української мови в аспекту навчання другої мови. Це методичні зауваження, щоб діти поступово і систематично опанують мову, починаючи від найбільш підставових вправ, з року на рік збагачуючи свій запас слів і поступово вживання мови так усній, як і письмі. В цей спосіб зможемо хоч частинно запобігти кінцевому стану мови, коли діти з нашої школи читають текст, не розуміючи половини висловів.

Під час нашого у державних школах наголошується методика навчання другої мови. Ця методика визнається важливою і пішною, і що методику слід застосувати у рідних школах. Розуміється, що в такий можна продовжувати навчання у збагачений формі, бо вони уже опанували мову, тому що розмовляють нею вдома.

З вищенодного можна дійти до висновку, що в кожній клясі треба застосувати паралельні програми, значить дітей слід поділити на групи відповідно до їх потреб.

Після довшого аналізування ситуації вирішено, що курс учителів треба проводити у цьому напрямі. Дітям студентам підставове знання української граматики, яку вони могли б передати дітям у відповідній формі. Дальше, при застосуванні методики навчання другої мови, подати студентам низку вказівок, як собі дати раду з різнонавітними складом дітей. В який спосіб збагатити програму для тих, які до того готові, а як подати матеріял у цікавій формі тим, що тільки починають вивчати українську мову. На курсі звернено увагу тим на те, у якій формі передати дітям зрозуміння національної культури при помочі вірша та пісні, а врешті, як підходитись до навдання географії та історій в початкових школах, завжди дбаючи на увазі, що дітей треба зацікавити, щоб рідна школа не була для них постійним тягарем. У нас є безліч матеріялів, фактичне застарілих, головно для дітей нижчих клас і тому нема потреби дотримуватися цілий рік тільки одного тексту.

На курс записалося 15 студентів і можна припускати, що 10 закінчить його успішно. Курс розпочався в жовтні і закінчиться з початком квітня. Лекції відбуваються раз в тиждні в трагодинних сесіях.

На курсі викладають: п-і Я Бриндзька, д-р Ю. Левицький, п-і О. Маців, п-і І. Мельник, п-і Ь. Мончак і магр. О. Павлів.

Чи курс буде успішним вияснеться дак пізніше, коли курсанти вперше візьмуть на себе обов'язок навчати дітей.

Андрій Кравчук

Студентський клюб в Мек-Гіл

Українські студенти університету Мек-Гіл проявляють охоту відновити своє організацію, яка вже майже два роки була неактивною. Минулого жовтня студентський клюб достав дозвіл користати з великої залі «Редпат Голь» на вечір Українського Історика (див. *ОКО*, січень 1979).

Для офіційного оформлення та признання університетом статут вимагає окремого реєлементу клюбу та принаймні п'ятнадцять підписів під заявкленими студентів. З такою цілию відбулася акція у січні п.р. виготовлено регламент та легко зібрано понад тридцять підписів. (В згодшенних, значне число студент політичні назви або інженерію.)

Потребна таких студентських організацій безперечна. Вони дають українській молоді, незалежно від релігійних чи політичних переконань, нагоду стрічатися свобідно, обмінюватися думками та при цім вправляти рідну мову. Вони уможливлюють кращу комунікацію, наприклад, відносно мало українських студентів Монреаля знають (ще й тепер!) про курс українській історії в університеті Конкордія та про те що студенти других університетів можуть вписатися на цей курс в наступному шкільному році.

Цього літа в нашому місті відбудеться конгрес Українського Студентства Канади. Для молодих українців у Мек-Гіл активна участь у цьому конгресі буде великим кроком до кращого розуміння їхньої ролі в нашому суспільстві.

Yuri Lahuty

Petro Hryhorenko, ex-general of the Soviet Army, admires the Iron Cross of Andrij Hukalo, issued by the Ukrainian National Republic and which bestows upon the bearer the title of Knight of the Order of the Iron Cross. (From the Moroz Committee files, Sept. 10, 1978)

L'Hiver

L'hiver, c'est la neige
qui tombe comme un arpège
sans fin
dans la nuit,
mais chante un solfège
magique
et magnifique,
joyeux
et irembiant
avec ses couleurs brillantes.

L'hiver au Canada
c'est une
une rhapsodie
de la musique blanche,
qui vient
avec ses semphies
comme une avalanche

Iryna Dawydowych
février 1975

CUSU to hold bash

The Concordia Ukrainian Students' Union will be holding a dance/beer-bash on Thursday March 15. The happening will take place at the Hall Building of the Sir George Campus, 1455 de Maisonneuve E., in room H651, at 7:00 pm.

Everyone is invited to attend.

Did you subscribe to OKO!

- up-to-date information on Ukrainian events
- latest Ukrainian happenings in Montreal and Quebec

subscribe today...

Name

Address

City Postal Code

Tel.

Subscriptions $6.00 per year
Donations to Press Fund

ЗАНЕПАД...

зі стор. 1

року, і тепер (1978-9) УШРК подає, що записаних дітей є 414. Минулого року було записаних 534 дітей, себто менше на 22.5 відсотків у порівнянні з 1977-8. За десять років число записаних дітей зменшилось на 55.5 відсотків.

Ці статистичні дані ще, і трохи «вибільшують» справу, коли візьмемо під увагу що подані цифри стосуються лише до дітей, які записалися до рідної школи на початок шкільного року. Багато з них під час року відпадає, а інші приходять тільки рідко. Хоч і англомовні та франкомовні школи також відчувають тепер цей загальний брак дітей, все ж таки відсоток дітей українського походження, які записуються в українські школи також зменшується.

Мішані подружжя мають багато до діла з цим явищем. Діти з цих подруж на загал говорять далеко слабше українською мовою, ніж їхні ровесники з немішаних подруж. В багатьох дітей мішаного подружжя з матірнім мова не є українською, і в час вступу до суботньої школи вони не розуміють лекцій і скоро нудяться, і ефективально відпадають. Більшість цих дітей не залежить аж так, чи їхні діти навчаться української мови чи ні, і не турбується надто, якщо дітям відійде охота продовжувати науку. Оправдують вони філософією, що українську мову не треба вивчати, щоб мати успіх у північно-американській спільноті, що українська мова на дяспорі скорше чи пізніше і так загине.

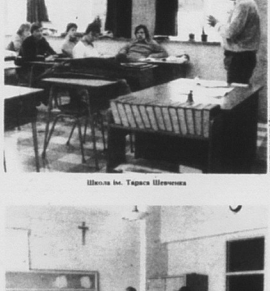
Мале число дітей в школах також спричинилося до зниження рівня науки і навчальних програм. Хоч на перший погляд здається, що протилежне правдивіше, що менше групи дітей доводить до більш близького контакту між учителем та учнями і тим обполегшує навчання, мусимо пам'ятати, що учні розділюються по класах, і часто так стається, що число учнів в одній класі є таке мале, що просто не оплачується винаймати для них окремий вчителя. Отже учнів різних рівнів уміщають в одну кімнату, і «навчання» продовжується. За приклад візьмемо Курси Українознавства при св. Софії, де є записаних всього 11 учнів. Якщо ми їх розділемо на чотири класи.

Дощільнює було б сконцентрувати школи в одному або в двох приміщеннях, сконцентрувати кваліфікованих педагогів, опрацювати відповідну програму, дотримуватись певного рівня, запішовати навчання української мови методами вчання другої мови де потрібно, одним словом і з'єднати сили і скріпити українське шкільництво Монреаля так, щоб воно повністю не розпалося, так як розпалася цього року рідна школа при УНО, школа Просвіта у 1974-5 році, та інші. Лише малий відсоток дітей цих шкіл переписується в іншу школу.

Централізація, очевидно, створювить свої власні проблеми. Одна чи дві школи за ціле місто значить, наприклад, що деякі батьки мусять возити своїх дітей дальше, ніж вони возили перед тим. В 1977 каебецький уряд запропонував створити одну таку школу, з повною програмою провінційних шкіл, але з додатковою лекцій української мови і українознавства взагалі. До цієї школи ходили б виключно діти українських церквах чи організаціях можуть мати застереження, що така централізація збавить їх з нагоди «вищколіти» дітей в одному чи в другому вроюві» нанні чи ідеології. Тут починає грати дрібна, фракційна політика, яку ми, стоячи вічно-на-ви із дапелдаом українського чи альнинства зокрема, а українства загально, повинні вважати як лоскуч, на якого ми собі не можемо позволити.

Школа ім. митр. Шептицького

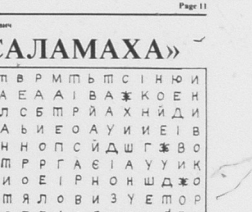
Школа ім. Тараса Шевченка

Курси Українознавства св. Софії

Ірина Давидович

«САЛАМАХА»

АБО, АЛЕ, ВАЖКО, ВАШ, ВЕЛИЧЕЗНУ, ВЕСЬ, ВІК, ВІРНА, ВІЧНАЯ, ВЛОЖИВ, ВОЗИВ, ВОЛЯ, ВОЮВАВ, ВСІМИ, ГЕНІЙ, ДО, ДОРОГА, ДУЖЕ, ДУШУ, ЄДИНОЮ, ЗА, ЗОВ, ІДЕЮ, ЙОТА, КОБЗАР, КОНЕЧНО, КНИГУ, КРИК, ЛИШ, ЛЮД, МЕРТИ, МИЙ, НАЙСЛАВНИШИЙ, НАПИСАВ, НАТЕРПІВСЯ, ОЗНАКОЮ, ОКРЕМО, ОРЕ, ОТ, ПАНЦШИНІ, ПОВІВ, ПРОТИ, РАБИ, РІД, РОКОВИНИ, СВОЮ, СПІЗ, СЛОВА, СМІЛЮ, ТАЛАНТИ, ТЕБЕ, ХАЙ, ЧИМАЛО, ШАНУЄ, ШЕВЧЕНКО, ШИРО, ЩОРОКУ, ЮНІСТЬ

Всі словечка прочитайно, в *САЛАМАСІ* вшпухайно, оливчком уважним і *може* спіяє знайдіте (15 бухв)

Адріян Шмотолоха

Різдво в Каліфорнії

Перше Різдво в Каліфорнії для мене було дуже дивне, бо я привик до снігу і морозу в зимі. Пальми, квіти і тепло нагадувало мені мабуть перше Різдво майже 2000 років тому.

Довколо нас зелені гори, а за ними Тихий Океан. Ми ідемо в гори по ялинку. На вершках гір вирощують ялинки для зрубування. Повірте мені, то не легка справа, вибирати найгарнішу ялинку, коли перед Вами повний ліс.

Українських традицій стараємося як найбільше дотримуватись. У тому допомагають нам наші родини і приятелі. Наприклад, пшениці і мак нам висилають з Канади, а з сухі гриби і кобасу з Нью-Йорку.

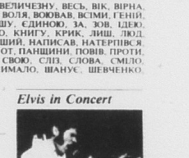
В день Різдва ми їхали 65 миль до української церкви у Сан-Франциско. До Сан-Франциско приїжджають українські родини з таких міст як: Стоктон, Сакраменто і Сан-Хозе. По Богослужбі всі збираються на спільний сніданок в парафіяльній залі.

Помимо того, що всі ми українці живемо розкинено, намлучить ключ українських традицій і вийшла коляда «Бог Предвічний».

Оркестра

ВЕЧІРНИЙ ДЗВІН

Тіно: 1-514-256-5333
Мирослав: 1-514-728-7598

Elvis in Concert

Elvis Humenny in concert.

by M. Slobodian

An all Ukrainian production of *Elvis in Concert*, in preparation since September of last year, was finally staged on February 2 at the Ukrainian Youth Building in Rosemont. Peter Humenny starred in the leading role, and backing him were George Kulycky on pianos and synthesizer, Michael Kozlyniak guitar, Steve Mudock on bass, Jimmy Muir on drums, and Danny Kuka, Peter Kardasz, John Kashtir, Mike and Mark Shwec on horns. The lighting was handled by Alex Slawnychyj.

Though Humenny does not bear a very striking resemblance to the late King of rock 'n' roll, he came close to imitating his voice, though he admitted that the performance was mediocre at best. He attributed this mainly to the imbalance of sound, which made for an adequate show which could have easily been amazing.

ята * малята * малята * малята * мал

Відвідаймо театр «ВЕСЕЛКИ»

Український Молодечий Театр «Веселка» у Монреалі, вже другий раз протягом одного року, поставить у нашому місті два твори для молоді і дітвори: одноактову п'єсу о. Миколи Кушнірика «Князь перед школою» і сценічну картинку в двох відслонах Василя Софронова-Левицького «Свято Весни» з хороводами і загадками.

Участь у постановках обох цих п'єс візьме 63 дитячі особи. Постановку підготовили: Євген Костюк і Дарія Савка при допомозі Марти Стрілецької і Наталії Бродович. Хореографія і добір музики: Д. Савка. Декорації малюнки мистець Віктор Николаїв. Звукозапис Євгена Костюка. Одяги роботи Д. Савки і М. Стрілецької.

Обидві вистави відбудуться 1-го квітня 1979 в залі Української Католицької Церкви Успіння Божої Матері на Розмонті. Початок о год. 4-ій пп.

З уваги на велике виховне значення обох цих п'єс, щиро запрошуємо усіх батьків подбати про те, щоб Ваші діти і внуки побачили обидві ці вистави.

І. Давидович

Казочка на «К»

Коли криклині качки купалися в калюжі коло криниці, коваль Корнило кував кумовим коням копита коло кузні, кудлатий кобзасу Кметівний кіт «Кульок» кавалюю крав клаптики Корнилової ковбаси. Карій кінь копав копитами курявку коло каштана.

Кучерявий Касян ковтав кукурудзу. Капосний когут «Кукуріку» з курими-кармазинами крутилися край кидалок Касяном качанів.

Круглолиця Ксеня користувалася квачем, кидаючи в клуні до коровячих корит кукурудзиння з качолинним.

Кривоко, кривоко, кориченевою копистою ковалиха Катерина конюсалась коло кухонного казана.

Кум капітан Кирило крутився коло ващанних кислиць в капусті. Кума Калина колотила коліною кисіль в кімнаті коло кухні, а крутленька Клименгина крутила, колишучись, кукіляш.

Куценька Кекелія клала кілька крупок канаркові в клітці, клячучи на колінах. Кидаючи каміщини, карооокому Кіндратові кортіло купатись.

Ой...ом Ковалів кружляло клопітливе, кулясте коло.

(Коли кого куди кличуть, коби кмітливо кидалися!)

"Vesele Lito": An excellent idea

by W. Lewyckyj

Summer in the city. Sweat, dust, noise, and temperature inversions. Not exactly the idyllic, ideal summer of a February fantasy. The days are long, and time melts gradually into a limpid, aimless boredom of television reruns and baseball in the streets.

For working parents, summer can be a particularly hectic time if their children are still too young to be shipped off to the proverbial "fresh air" of summer camp. And even that is only a two- or three-week respite. But in the summer of 1974 a solution was conceived and realized in the form of a day-care center called "Vesele Lito" ("Happy Summer"). It is an idea worth reconsidering as it provides a beneficial service to our community and offers to students an opportunity in rewarding summer employment.

The idea of an educational day-care center originated in the Parents' Committee of Sheptytsky Grade School. Oksana Serbyn, who ran the kindergarten at the school, agreed to organize and head the summer corner. She enlisted the help of five students, L. Pawliw, R. Lazor, L. Kolomycky, N. Strilecky and N. Tokar, and with their co-operation worked out an interesting program for the center.

The purpose of the corner was manifold. Apart from providing day care for children in the 3-8 age bracket and engaging them in meaningful, constructive activity, it was also a Ukrainian language immersion course—all of the activities were in Ukrainian. The program included gymnastics, arts and crafts, trips, singing and storytelling, games. Outdoor activities were held in the park opposite the premises.

Perhaps typically, problems were initially encountered in obtaining funds and space from the Ukrainian community itself. The Ukrainian Canadian Committee displayed little interest in providing financial support for the project, while both the Ste. Sophie and Assumption parishes refused to offer the use of their halls free of charge. The funds eventually came in the form of an Opportunities for Youth grant from the federal government, and facilities were rented from the MCSC in the St. Eugène School in Rosemont.

"Vesele Lito" ran from June 25 to August 22, 1974. 47 children were registered in the program. The fee per child ranged between $2 and $4 per week.

The project was a smashing success by all accounts. Trips included excursions to the Botanical Gardens, Granby Zoo, and St. Helen's Island. The children viewed two plays put on by English students, "The Frog and the Princess" and "Alice in Wonderland." The center culminated its run with the children giving a concert of their own.

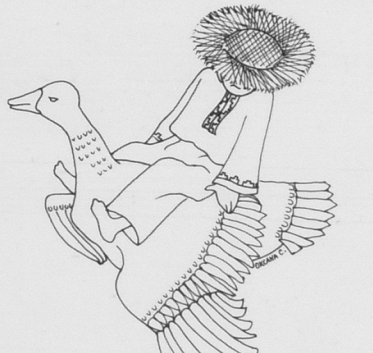
Another day-care center was organized by a different group the following year, but, lacking good preparation, it was not as successful as "Vesele Lito." Since then the experiment has not been repeated. This is unfortunate, because a summer day-care center of this sort, where pre-schoolers get a chance to sharpen their Ukrainian language skills as well as to acquire capabilities of an artistic nature, is an excellent idea and should be resurrected, perhaps even this coming summer. Maybe the parents of kindergarten children in the Sheptytsky School will take up the challenge once more?

П. Крушельницький

Don't these children deserve "Vesele Lito"?

ІВАСИК ТЕЛЕСИК

Без слів

